

Yay Labah a Balita Tongkol koni Jesu-Cristo ayon koni Juan

Hi Jesus yay Halita a Naglalaman Tawo

¹ Hin kalin-oo-nawan ot, ison yay na yay Halita. Yadtin Halita ay kalamoan nan Dios, tan hiya ay Dios. ² Paibat hin ibat ay kalamoan na yay nan Dios. ³ Halban bagay ay hiyay main gawa. Homin ni anyakaman a pinalsa a kay na impapalsan Dios kona. ⁴ Iti konay biyay, tan ampami yan hawang ha kaisipan nin tawtawo. ⁵ Yadtin hawang ay anhawangan nay karoblo-man [a kaalimbawaan kot kasalanan], tan yadtin hawang ay kay madaog nin karobloman.

⁶ Main a-say tawon inhogo nan Dios a yay ngalan kot Juan. ⁷ Inhogo na ya bilang a-say tistigo para mamaptog tongkol konan yay Hawang, pigaw halban tawo kot tompol konan yay Hawang bana ha pa-maptog na. ⁸ Yadtin hi Juan Bautista ay ambo hiyay Hawang, nokay inhogo yay naor para mamaptog tongkol konan yay Hawang. ⁹ Yadtin antokoyon Hawang ay yay potog a Hawang a nako iti ha babon lota, tan anhawangan nay kaisipan nin balang tawo.

¹⁰ Nako ya iti ha mondo, tan hiyay namalsa nin yadtin mondo, balo ta kay la ya na-bilbi nin tawtawo ha mondo. ¹¹ Nako ya ha Israel a sarili nan nasyon, balo ta karamilan konla ay kay

la ya tinanggap. ¹² Kot halban lan nananggap tan tinompol kona ay binyan na hilan karapatan para mag-in awa-nak nan Dios. ¹³ Nag-in hilan awa-nak nan Dios ambo bana ta impangabing hila ayon ha natoral a pa-miabing, o bana ha gawa nin miambali o kalabayan nin miambali, nokay bana ta kalabayan nan Dios.

¹⁴ Yay Halita ay Naglalaman Tawo tan niwan ya iti kontamo. Na-kit mi a main nan kapangyarian tan kalinggasan bilang ka-siyasiyan Anak nan Dios. Pono yan kaabigan tan kaptogan.

¹⁵ Hi Juan ay namaptog tongkol kona. Anodti a imbalita na ha tawtawo ha makhaw a bosis: “Hiya yay antotolon kon lomato a hoyot kongko a mas makapangyayari kongko, ta anggano man kaka ako kona, kot hin yadtaw ot ba-yo ko impangabing, hiya ay hiyay na.”

¹⁶ Bana ta pono yay naor kaabigan tan kaptogan ay homin togon a angkatanggap tamon pawpayabol. ¹⁷ Yay kawkapanogoan ay inimbi nan Dios kontamo ha paralan ni Moises, balo ta yay kaabigan tan kaptogan nan Dios ay niabot kontamo ha paralan ni Jesu-Cristo. ¹⁸ Nika-kanoman homin ot tawon naka-kit konan Dios, balo ta impabilbi na ya kontamo nin ka-siya-siya nan Anak a lawah nan kalamo-lamo.

Yay Pa-maptog ni Juan Bautista

(Mateo 3:1-12; Marcos 1:1-8; Lucas 3:1-18)

¹⁹ Hin main pawpari tan tawtawon Levita [katambay lan pari] a nangibat ha Jerusalem, ta inhogo hila koni Juan Bautista nin hilay pawpoon nin Israelita para pastangon no hino

ya, ²⁰ imbalita nay kaptogan. Kay na tinanggap a hiya yay Cristo, nokay wanan pa-maptog: “Ambo ako yay Cristo.” ²¹ Kanya pinastang la yay naman, wanla, “Hino ka man no-nin? Hikay na doman hi Propita Elias a makalato oman?” “Ambo,” wani Juan. “Hika doman yay propita a impangako nan Dios?” “Ambo,” wana syimpri ni Juan. ²² Wanla kona hin ya-rin, “Hino ka man no-nin? Ibalita mo pa komi pigaw main kamin maibalita konlan nanogo komi. Anyay ma-halita mo tongkol ha sarili mo?” ²³ Wani Juan, “Hikodtaw a antokoyon ni Propita Isaias, a wana,

Main malngo makhaw a bosis a ampama-balawbaw ha disyrto a ampamibalita ha tawtawo:

‘Pa-hal pantayon tan itoynong moyoy dalanan nan Katawan.’ ”*

²⁴ Hiladtaw inhogo para mamastang koni Juan ay paw-Pariseo. ²⁵ Wanla ot koni Juan, “Anongkot man ampamaotismo ka, anta ambo ka payti yay Cristo ni hi Propita Elias o yay propita a impangako nan Dios?” ²⁶ Wanan in-obat ni Juan, “Iya, ampamaotismo ko, balo ta lanom a anggamiton ko, kot main iti kontamo a ambo moyo ot bilbi. ²⁷ Hiya yadtaw antokoyon kon lomato a hoyot kongko a mas makapangyayari kongko, ta ni mangorkal kordon apin na ay ambo akon marapat.”

---

* **1:23** 1:23 Labay totonon: Iparihado moyoy kawkanakoman moyo tan pangombabalyan moyoy kawkasalanan moyo ba-yo lomato yay Katawan.

²⁸ Yadtin halban ay nangyari ha baryon Beta-nia, ha lipay nin Kabatwan Jordan ha logar a ampamaotismowan ni Juan Bautista.

Hi Jesus yay Mangalih nin Kawkasalanan

²⁹ Kinadilapan, na-tamolaw ni Juan hi Jesus a andomani kona. Kanya wana konlan tawtawo itaw, “Oyay nay pa-hal Kordero† nan Dios a mangalih kawkasalanan nin tawtawo ha mondo.

³⁰ Hiya yay antotolon kon lomato a hoyot kongko a mas makapangyayari kongko, ta maski man kaka ako kona, kot hin yadtaw ot ba-yo ko impangabing, hiya ay hiyay na. ³¹ Hin o-na, maskin hiko, kay ko tanda no hino ya-rin a hogo nan Dios. Anorin man, inhogo na kon Dios iti nin mamaotismo ha lanom para ipabilbi ko ya komoyon kaparan aw-Israelita.”

³² Oyay pa-maptog ni Juan tongkol koni Jesus: “Na-kit koy Ispirito nan Dios a inomaypa ibat ha langit nin bilang a-say kalapati, ta namirmi ya koni Jesus. ³³ Dati kay ko tanda no hino ya-rin a hogo nan Dios, balo ta hin inhogo na kon Dios para mamaotismo nin lanom ay anodti impao-na na kongko, ‘Yay tawon ma-kit mon aypaan nin Ispirito nan Dios tan pirmiwan na ay hiya yay mamaotismo nin Masanton Ispirito.’ ³⁴ Na-kit koy naor yadti,” wani Juan, “kanya ampaptogon ko a hiya yay Anak nan Dios.”

Hilay O-nan Toloy Disipolos ni Jesus

³⁵ Hin hinomonol a awlo, hi Juan Bautista ay itaw yay naman nin kalamo a lowa ha

---

† **1:29** 1:29 Yay labay totonon “Kordero” ay malago a karniro.

dawdisipolos na. ³⁶ Tongwa, hin na-kit nan anlomabah hi Jesus, wana, “Bilyon moyoy pahal Kordero nan Dios.” ³⁷ Hin nalngo lan loway disipolos na a hinalita na, tampol hilan inomaloyon koni Jesus. ³⁸ Namalingay hi Jesus, kanya na-kit na hilan an-omaloyon kona. Pinastang na hila, wana, “Main kamo doman labay?” Wanla kona, “Rabi, ayti ka ampi-wan?” (Yay labay totolon “Rabi” kot Maistro.) ³⁹ Wana konla, “Kika kamo ta pigaw ma-kit moyo.” Naki-ka hilay naor kona kanya na-kit lay an-iwanan na. Itaw hila yapo nakihanda kona ya-rin a awlo bana ta manga alas kwatroy na nin apon hin ya-rin.

⁴⁰ Yay a-sa konlan loway disipolos a nakalngo ha imbalita ni Juan Bautista tan inomaloyon koni Jesus ay hi Andres a talakaka ni Simon Pedro. ⁴¹ Pa-morong la, yadtin hi Andres a no-nan nakit koni Simon a kaka na, bi-sa wana kona, “Na-kit mi na yay Mesias!” (Yay labay totolon “Mesias” ay Cristo.) ⁴² Bi-sa inawit na ya koni Jesus. Hinilap ni Jesus hi Simon, bi-sa wana kona, “Hika hi Simon a anak ni Juan, balo ta Cefas‡ anay ipangalan komo.” (Yadti ay pariho ha ngalan Pedro.)§

Hina-wayan ni Jesus hi Felipe tan hi Natanael

⁴³ Kinadilapan, nagdisisyon hi Jesus nin mako ha probinsyan Galilea. Na-kit na itaw hi Felipe, kanya wana kona, “Homonol ka kongko.” ⁴⁴ (Yadtin hi Felipe ay taga Betsaida a babali

‡ **1:42** 1:42 Cefas ay halita Arameo a labay totolon “Bato.”

§ **1:42** 1:42 Pedro ay halita Griego a labay totolon “Bato.”

lay namaot ni Andres tan Pedro.) ⁴⁵ Yay ginwa ni Felipe ay tiningkap na hi Natanael, bi-sa wana kona, “Na-kit mi nadtaw antokoyon ha Libron Kawkapanogoan a sinolat ni Moises tan ha lawlibron sinolat lan laloman propita nan Dios. Hiya hi Jesus a taga Nazaret, yay anak ni Jose.” ⁴⁶ Wani Natanael kona, “Main wari labah a ampangibat ha Nazaret?” Wani Felipe, “Maki-ka ka kongko ta biliwon mo.”

⁴⁷ Hin na-kit ni Jesus hi Natanael a andomani kona, wanan hinalita tongkol kona, “Bilyon moyoy a-say potog a Israelita a kay anggomwa nin ambo tama.” ⁴⁸ Pinastang na ya ni Natanael, wana, “Pa-no mo ko na-bilbi?” Obat ni Jesus kona, “Ba-yo na ka hina-wayan ni Felipe ay na-kit kata hin itaw ka ha hilong poon igos.” ⁴⁹ Wani Natanael kona, “Maistro, hika a Anak nan Dios! Hika yay anta-ganan min Ari nin Israel!” ⁵⁰ Wani Jesus anaman koni Natanael, “Bana wari ta imbalita ko komo a na-kit kata hin itaw ka ha hilong nin poon igos, kanya ka tinompol kongko? Mas holok ot ison a mi-ka-kit mo.” ⁵¹ Bi-sa wana ot ni Jesus, “Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, paibat hawanin, makit moyon abirto yay langit tan hilay aw-anghil nan Dios ay moli-monaoy nin mako kongko a Naglalaman Tawo.”*

2

Milagro hin Kahal ha Cana

---

* **1:51** 1:51 Kada ibalita ni Jesus “hiko a Naglalaman Tawo,” ha Griego: “yay Anak nin Tawo.”

¹ Pa-makalabah nin loway awlo, main kahal ha babalin Cana ha probinsyan Galilea. Itaw yay nanay ni Jesus. ² Hi Jesus tan hilay dawdisipolos na ay kinombida anamaot ha kahal. ³ Hin namin anay alak obas itaw ha kahal, wanan nanay ni Jesus kona, “Na-minan hilan alak.”

⁴ Kot wani Jesus kona, “Ando mo ko pangonawan, babayi. Ambo ko ot oras.”

⁵ Hawanin, wanan nanay na konlan magsirbi, “Anyamay ibalita na komoyo ay gawon moyo.”

⁶ Main itaw a-nom a pasig a ampamigwaan lanom para ha sawsirimonyan pa-manglinis nin Israelita. Balang pasig ay ampaglaman nin lowampolo anggan tolompolo a galon. ⁷ Imbalita ni Jesus konlan magsirbi a ponoon lan lanom a balang pasig.

Pinono lay naor lanom a pawpasig anggan labi. ⁸ Bi-sa wani Jesus konla, “Manalok kamoy na, ta ibi moyo konan ampamahala ha handaan.”

Anorin anaor a ginwa la. ⁹ Tinawayan nan ampamahala yay lanom a nag-in anan alak obas, kot kay na tanda no ayti ibat yadti, (balo ta tanda lan magsirbi a nanalok nin yadti.) Kanya hina-wayan nan ampamahala yay nobyo, ¹⁰ ta wana kona, “Ayon ha ogali tamo ay anonawon idolog yay malahap a klasin alak, bisano lako anay nainom lan tawtawo, an-idolog anay ordinaryon klasi. Kot hika, naihayot moy na ingat payti yay malahap a klasin alak.”

¹¹ Yadtin nangyari ha babalin Cana, probinsyan Galilea ay yay kalin-oo-nawan milagro a

ginwa ni Jesus, pa-mipatnag nin main nan pa-maka-Dios. Bana konan yadti, tinompol kona hilay dawdisipolos na.

¹² Hin nayari a kahal, nako hi Jesus ha babalin Capernaum nin kalamo a nanay na, tawtalakaka na tan dawdisipolos na. Itaw hila yapo nin omnoy awlo.

Pinaalih ni Jesus Hilay Ampipaglako ha Timplo

(Mateo 21:12-13; Marcos 11:15-17; Lucas 19:45-46)

¹³ Hin ya-rin ay madani nay Pistan Pamakalibri* nin Israelita. Kanya nako hi Jesus tan hilay disipolos na ha syodad Jerusalem. ¹⁴ Itaw ha timplo nan Dios ay na-lato ni Jesus hilay ampi-paglako nin mawmaida-ton konan Dios bilang ha bawbaka, kawkarniro tan kawkalapati, pati hilay ma-nagilin kwarta a nakapwisto itaw.

¹⁵ Yay ginwa ni Jesus, ginomwa yan maipangaroti ta ginamit nan impamaalih konlan halban maglako itaw ha timplo, pati kawkarniro tan bawbaka. Inbo-bo na ot a kawkwarta lan managili, ta binalinta nay lawlamisawan la. ¹⁶ Bisa wana konlan ma-maglako kalapati, "Alihon moyo-rin iti! Ando moyo gaw-on palingki a bali nan Ama ko!"

¹⁷ Na-panomtoman lan dawdisipolos na yay wana ha Masanton Kasolatan, "Halban kohaw ko ay an-ika-min ko ha pa-mag-inakit ko ha main mon bali, o Dios."

---

* **2:13** 2:13 Pista orin nin pa-manomtoman lan Israelita ha pamilibri nan Dios konlan kapapo-papoan la ha pamakaalipon ha Egipto.

¹⁸ Kot hilay pawpoon nin Israelita, wanla koni Jesus hin ya-rin, “Anyay milagro a maipa-kit mo komi bilang pamilbian a hika kot main karapatan nin gomwa nin yadti?”

¹⁹ Wanan in-obat ni Jesus, “Yobaon moyodtin timplo, ta ha loob nin toloy awlo ay ipa-dong kon oman.” ²⁰ Kot wanlan pawpoon nin Israelita, “Apat a polo tan a-nom a taon impa-dong yadtin timplo, tongwa wari maipa-dong mo ha loob nin toloy awlo bongat?”

²¹ Kot yay antokoyon ni Jesus a timplo ay yay main nan lalaman. ²² Kanya, hin norong yan nabyay hi Jesus, na-panomtoman lan dawdisipolos na yadtin hinalita na, kanya pini-pol la yay wana ha Masanton Kasolatan tan yay hinalita ni Jesus.

Tanda ni Jesus a Kanakoman nin Halban Tawo

²³ Hin ya-rin a itaw hi Jesus ha syodad Jerusalem lo-gan ya-rin Pistan Pa-makalibri, lako a tawtawon tinompol kona bana ha na-kit lan mawmilagro a ginwa na. ²⁴ Anorin man, kay ya pinomasimala konla bana ta bilbi nay halban tawo.

²⁵ Ambo kailangan a main mamibalita kona tongkol ha hinoman a tawo, bana ta tanda nay kanakoman nin balang a-sa.

3

Hi Jesus tan hi Nicodemo

¹ Main a-say poon nin Israelita ha gropo lan Pariseo a yay ngalan kot Nicodemo. ² A-say yabi, nako ya koni Jesus, ta wana kona, “Maistro,

tanda min a-sa kan ma-noro a inhogo nan Dios. Nga-min, kay homin makagwa nin mawmilagro a bilang ha anggaw-on mo no homin konay Dios.”

³ Wanan in-obat ni Jesus, “Yay potog a potog, ibalita ko komo, no kay maiabing oman a a-say tawo ay kay ya maka-paki-lamo ha ampag-arian nan Dios.”

⁴ Wani Nicodemo kona, “Pa-no ya man wari maiabing oman a a-say tawon matokling ana? Makaloob ya ot wari ha tiyan nin nanay na para iabing yan oman?”

⁵ Wanan in-obat ni Jesus, “Yay potog a potog, ibalita ko komo, no kay maiabing oman yay tawo ha paralan nin lanom tan ha Ispirito nan Dios ay kay ya maka-paki-lamo ha ampag-arian nan Dios. ⁶ Nga-min, yay impangabing nin tawo ay tawo syimpri, kot yay in-abing ha Ispirito nan Dios ay iti konay Ispirito nan Dios. ⁷ Kanya ando mo pag-ispantawan a imbalita ko komo a kailangan maiabing kamon oman a tawtawo. ⁸ Yay Ispirito nan Dios ay bilang ha lopot a ampiabot no ayti na labay. Angkalngo moy tonoy na, balo ta kay mo tanda no ayti ya ampangibat tan no ayti ya mako. Anorin anamaot kapara, kay ma-tandaan no anyay anggaw-on nin Ispirito nan Dios ha kanakoman nin tawon in-abing oman.”

⁹ Wani Nicodemo, “Pa-no man mangyari orin?”

¹⁰ Wanan in-obat ni Jesus, “A-sa kan ma-noro ha lawlipi ni Israel, bi-sa kay mo angkaintindyan yadti? ¹¹ Yay potog a potog, ibalita ko komo, an-itoro mi yay tanda mi, ta yay ampaptogon mi

ay yay na-kit mi, kot kay moyo antanggapon a pa-maptog mi. ¹² No kay moyo ampi-polon a imbalita ko tongkol ha bawbagay a iti ha babon lota, pa-no moyo man ma-pi-pol no ibalita ko komoyo yay tongkol ha bawbagay ha langit? ¹³ Homin ot tawon noli ha langit, kanya homin magtanda tongkol ha langit no ambo hiko, yay nangibat ha langit a Naglalaman Tawo a kalamo-lamo nan Dios ha langit.”

¹⁴ Wana ot ni Jesus, “Hin yadtaw ay inta-gay ni Moises yay olay a yari ha tanso ha a-say kayo, pigaw hinoman konlan na-kayat olay a homilap konan yadti ay kay nin mati. Anorin anamaot kapara kongko a Naglalaman Tawo, kailangan ita-gay akoy namaot ha a-say kayo, ¹⁵ pigaw hinoman a tompol kongko [ay kay mi-ka ha impyirno, nokay]* magkamain yan biyay a homin anggawan. ¹⁶ Bana ha kahi-banan labi nan Dios ha tawtawo ha mondo, inimbi nay ka-siya-siya nan Anak pigaw hinoman a tompol kona ay kay mi-ka ha impyirno nokay magkamain yan biyay a homin anggawan. ¹⁷ Inhogo nay naor Dios yay Anak na iti ha babon lota, kot ambo para sintinsyawan a tawtawon mi-ka ha impyirno, nokay pigaw mag-in yan paralan para malipyas a tawtawo.

¹⁸ “Hinoman a antompol konan Anak nan Dios ay kay sintinsyawan nin mi-ka ha impyirno. Balo ta hinoman a kay antompol ay sinintinsyawan anan mi-ka ha impyirno, palibhasay kay yay naor antompol ha ka-siya-siyang Anak nan Dios. ¹⁹ Sinintinsyawan hila bana ta yay hawang a ibat ha Dios ay nakalato iti ha sangkalotaan, kot

mas nilabay lan tawtawo yay karobloman dinan yay hawang, palibhasay dawdoka a gawgawa la. ²⁰ Nga-min, balang tawon anggomwa doka ay antiplonon nay hawang. Kay na labay mipadani ha hawang ta pigaw kay ma-patnagan a gawgawa nan karokaan. ²¹ Kot yay tawon anggomwa labah ay andomani ha hawang ta pigaw makit a yay gawginwa nan labah ay gawa nin pamakiasa-sa na ha Dios.”

*A-say Naman a Pa-maptog ni Juan Bautista
Tongkol koni Jesus*

²² Hin nayari odti, hi Jesus tan hilay disipolos na ay nakoy na ha probinsyan Judea. Nagpirmi ya yapo itaw nin kalamo hila tan namaotismo. ²³ Hi Juan Bautista ay ampamaotismo namaot ha Enon, madani ha Salim, bana ta lako a lanom itaw. Angkaon la yan tawtawo ta bi-sa ampabaotismo hila kona. ²⁴ (Kay ya ot napriso hi Juan hin ya-rin a panaon.)

²⁵ Hin ya-rin ay nagkamain pa-mididiskosyon hilay dawdisipolos ni Juan Bautista tan hilay laloman Israelita tongkol ha sirimonyan pamanglinis. ²⁶ Kanya kina la hi Juan Bautista nin hilay dawdisipolos na, ta wanla kona, “Maistro, yadtaw lalaki a kalamo mo hin yadtaw ha lipay nin Kabatwan Jordan a pinaptogan mon hiya yay Cristo ay ampamaotismo yay namaot, tan halos halban tawtawo ay ampako kona.” ²⁷ Kot wani Juan Bautista nin in-obat konla, “Yay tawo ay homin matanggap ni anyakaman no kay na ibi nin Dios. ²⁸ Hikamo mismoy maka-paptog ha imbalita kon ambo ako yay Cristo, nokay hikoy

inhogo nan Dios nin mo-na konan impangako nan ihogo. ²⁹ Kaalimbawaan ko ay abay na ha kahal. Yay nobya ay para bongat ha nobyo. Yay abay a ampana-gan ha nobyo ay maligan-maliga no malngo nay basis nan nobyo. Anorin ot bongat kapara kongko, hostoy nay kaligawan ko. ³⁰ Kanya kailangan hiyay mag-in lalon importanti, ta hikoy nay ambo importanti.”

Hi Jesus ay Naibat ha Langit

³¹ Yay ibat ha kalinta-ta-gayan ay holok ha halban. Kot hinoman a ibat ha kalotaan ay taga yan bongat babon lota, tan yay anhalitaon na ay tongkol ha bawbagay ha babon lota. Kot yay naibat ha langit ay holok yay naor ha halban. ³² Tan yay ampaptogon na ay yadtaw na-kit tan nalngo na, kot halos homin malabay mi-pol ha ampaptogon na. ³³ Kot hinoman a ampi-pol ha ampaptogon na ay ampamaptog a maptog yay Dios. ³⁴ Nga-min, yay inhogo nan Dios ay ampanalita nin hawhalita nan Dios, palibhasa yay pa-mami nan Dios kona nin Ispirito na ay kay mahokat. ³⁵ Anlabyon nan Dios Ama yadtin Anak na tan impa-taya nay halban bawbagay kona. ³⁶ Hinoman a antompol konan Anak nan Dios ay main biyay a homin anggawan. Kot hinoman a kay anhomonol konan Anak nan Dios ay kay na matanggap a biyay a homin anggawan, nokay patoloy a hobhob nan Dios kona nin main parosa ha lomato a panaon.

4

Hi Jesus tan yay Babayin Taga Samaria

¹ Hin yadtaw, na-tandaan ni Jesus a Katawan a na-balitaan lan paw-Pariseo a mas lako a anhomonol tan ampabaotismo kona dinan koni Juan Bautista. ² (Kot yay potog, ambo hi Jesus yay ampamaotismo nokay hilay disipolos na.)

³ Kanya inomalih hi Jesus ha probinsyan Judea nin kalamo hilay disipolos na ta nagbolta hila ha probinsyan Galilea. ⁴ Ha pa-mako la itaw, kailangan magpa-wan hila ha probinsyan Samaria.

⁵ Hin itaw hilay na ha probinsyan Samaria ay niabot hila ha kahakopan nin babalin Sicar, itaw ha kamainan nin lota ni Jacob a impatawil na konan anak nan hi Jose. ⁶ Itaw yay anha-wayan “Bobon ni Jacob”. Ha kapagalan nan nilomalako ni Jesus, tinomoklo ya ha danin bobon. Manga bandan ogtiawloy na hin ya-rin.

⁷ Tongwa, main nakalato a-say babayin taga Samaria para manago. Wani Jesus kona, “Makinom ako pa.” ⁸ (Kay hila itaw a dawdisipolos na hin ya-rin, ta nako hila ha babali para manaliw nin pa-mangan.) ⁹ Wanan yadtin babayin taga Samaria kona, “Anongkot ka ampakirawat lanom kongko a a-say taga Samaria, anta a-sa kan Israelita?” Hinalita nadti bana ta hilay Israelita ay kay ampaki-lamo konlan taga Samaria. ¹⁰ Wani Jesus kona, “No tanda mon bongat komon yay an-ibi nan Dios ha tawo tan no hino ko a ampakirawat lanom komo, sigoradon makirawat ka kongko ta biyan kata nin yay lanom a ampakapamin biyay.” ¹¹ [Kay na naintindyan nin yadtin babayi a labay nan totolon ni Jesus,] kanya wana kona, “Sinyor, homin kan tambiraw bi-sa malalo paot odtin

bobon. Ayti ka man wari mangwa nin ya-rin lanom a ampakapamin biyay? ¹² Daog mo ot wari yay kalimpapo-papoan tamon hi Jacob a nami kontamo nin yadtin bobon? Hiya mismo, pati awa-nak na tan aw-ayop na ay iti hila nipinom hin yadtaw.”

¹³ Wani Jesus kona, “Hinoman a minom konan yadtin bobon ay lomata oman. ¹⁴ Kot hinoman a minom nin lanom a ibi ko ay kay ana lomata mika-ka-noman. Palibhasay yay lanom a ibi ko ay mag-in hobol iti kona a makapamin biyay a homin anggawan.” ¹⁵ Wanan babayi kona, “Sinyor, biyan mo ko pa no-nin ya-rin a lanom a an-ibalita mo, pigaw kay koy na lomata ni mako ot itin manago.” ¹⁶ Wani Jesus kona, “Kaon mon ha-wayan a kaambali mo, bi-sa magbolta kamo iti.” ¹⁷ Wanan in-obat nin yadtin babayi kona, “Homin akon kaambali.” Wani Jesus kona, “Potog orin wamo a homin kan kaambali. ¹⁸ Palibhasay limay nay nag-in mon lalaki, bisaya an-ipaglamo mo hawanin ay ambo mon kaambali. Kanya potog ya-rin hinalita mo.” ¹⁹ Wanan babayi kona, “Sinyor, ha intindi ko ay a-sa kan propita. ²⁰ Hilay kapapo-papoan mi ay iti hila ansomamba ha Dios konan yadtin bakil, kot hikamoy aw-Israelita, an-ibalita moyo a itaw ha Jerusalem yay logar a dapat pagsambawan ha Dios.” ²¹ Wani Jesus kona, “Mi-pol ka kongko, talakaka, anlomato anay panaon a somamba a tawtawo konan Ama nin kay hilay na mako konan yadtin bakil o itaw ha Jerusalem. ²² Hikamoy taga Samaria ay ambo moyon bilbi yay ansam-

bawon moyo. Kot hikamin aw-Israelita ay bilbi mi yay ansambawon mi, palibhasa yay kalipyasan a impangako nan Dios ay mangibat komin Israelita. ²³ Anlomato anay panaon, tan nag-ompisay na a hilay maptog a ansomamba konan Ama ay ansambawon la ya ibat ha lalo nakom la tan ayon ha kaptogan, ta anorin a labay nan Dios nin pa-magsamba kona. ²⁴ Yay Dios ay Ispirito, kanya kailangan sambawon ya ha nakom tan ayon ha kaptogan.”

²⁵ Wanan babayi kona, “Tanda ko a makalato yay Mesias, yay anha-wayan ‘Cristo’. Pa-makalato na, ibalita na kontamoy halban bawbagay.” ²⁶ Hawanin, wani Jesus kona, “Hikoy na-rin antokoyon mo.”

²⁷ Hin ya-rin ay nakalato hilay nay dawdisipolos na. Nag-ispanta hila no anongkot ampakitotol ya ha a-say babayi. Kot homin konla a namastang no anyay tatala na o no anongkot ya ampakitotol kona.

²⁸ Yay ginwa nan babayi ay imbati nay banga na, bi-sa tampol yay nan norong ha babali, ta wana ha tawtawo itaw, ²⁹ “Ki-ka kamo kongko, ta ma-kit moyoy a-say lalakin namibalita kongko nin halban gi-ginwa ko. Ambo wari hiyay na yay Cristo?” ³⁰ Kanya naki-ka hilay tawtawo kona ibat ha babali para biliwon la hi Jesus.

³¹ Lo-gan kay ya ot nakapagbolta a babayi, omnoy bisis la yan pinakitotolan hi Jesus nin hilay disipolos na, a wanla kona, “Maistro, mangan kay na.” ³² Kot wani Jesus konla, “Main akon pa-mangan a kay moyo tanda.” ³³ Hawanin,

wanlan disipolos na ha a-sa tan a-sa, “Main wari nami nin pa-mangan kona?”

³⁴ Wani Jesus konla, “Yay pa-hal pa-mangan ko ay yay honolon koy kalabayan nan nanogo kongko tan polyarion yay an-ipagwa na.

³⁵ “Ambo doman wamoyo, ‘A-pat a bolan ot bayo pa-manglapot?’ Kot yay ibalita ko komoyo, bilyon moyo hilay tawtawo, kapa-halan la ay trigon mangaloto ana tan panaon ana para gapason. ³⁶ Hinoman a ampanoro konla nin tompol kongko ay pa-hal ma-manglapot a makatanggap nin tobalo, bi-sa yay risolta nin yadtin gawa la ay main tawon magkamain biyay a homin anggawan. Kanya pari-parihon maliga hilay pa-hal ma-mangmola a no-nan nangaral nin Halita nan Dios tan hilay ma-manglapot. ³⁷ Iti ma-kit a potog anaor yay wanan kahalitaan, ‘Lalomay ampangmola, lalomay ampanglapot.’ ³⁸ Anorin ot bongat komoyo, an-ihogo katamo para pa-hal manglapot nin kay moyo pinagpagalan. Hakalakoy nagpagal, kot hikamoy makinabang.”

³⁹ Lako a tawtawo itaw ha babalin Sicar a tinompol koni Jesus bana ha pa-maptog nan babayi nin anodti: “Imbalita na kongkoy halban gi-ginwa ko.” ⁴⁰ Kanya pa-makalato lan taga Samaria itaw ha kamainan ni Jesus ay impakitotol la kona a itaw ya yapon konla. Kanya itaw ya konla nin loway awlo.

⁴¹ Bi-sa lako ot a tinompol koni Jesus hin nalngo lay halita na. ⁴² Wanla konan babayi, “Hawanin ay antompol kami ambo anan bana ha imbalita mo, nokay mismon hikami nay nakapanglongo kona, kanya tanda mi na a

talagan hiyay naor yay Cristo, yay Ma-milipyas nin halban tawtawo.”

Pinaabig ni Jesus yay Anak a Lalaki nin A-say Opisyal nin Gobyirno

⁴³ Pa-makalabah nin loway awlo, inomalih yay na hi Jesus ha babalin Sicar, ta nagpatoloy yay nan nako ha probinsyan Galilea. ⁴⁴ (Maski man hi Jesus ana mismo a namibalita a yay a-say propita ay kay an-igalang ha sarili nan logar.) [Kot nako ya syimpri.] ⁴⁵ Hin ya-rin balo a nakalato ya ha Galilea, tinanggap la yan tawtawo itaw, palibhasay na-kit lay gi-ginwa na hin itaw ya ot ha syodad Jerusalem hin Pistan Pa-makalibri, bana ta hila man ay nakipista anamaot.

⁴⁶ Hawanin, nako yay naman hi Jesus ha babalin Cana, probinsyan Galilea a pinangwaan nan alak obas yay lanom. Ha babalin Capernaum [a ambo madayo ha babalin Cana] ay main a-say opisyal nin gobyirno a main anak a lalaki a ampagmasakit. ⁴⁷ Hin na-tandaan nan nakalato hi Jesus ha Galilea ibat ha probinsyan Judea, kina na ya ta impasi-singa-ro nan maki-ka ya kona ta paabigon nay anak nan maga-magay na mati.

⁴⁸ Kot wani Jesus, “Hikamoy tawtawo, anggan kay kamo ot maka-kit nin gawgawa a ka-pakanggap a pawpambilbian kapangyarian nan Dios ay kay kamo mi-pol.”

⁴⁹ Wanan in-obat nin opisyal, “Maistro, maki-ka ka pay na kongko, lo-gan angkabyay ya ot a anak ko.”

⁵⁰ Hawanin wani Jesus kona, “Morong kay na, ta labah yay nay anak mo.” Pini-pol nan opisyal

yay halita ni Jesus, kanya norong yay na. ⁵¹ Logang nan iti ha dalan, hinakbat la yay nan awalipon na, ta imbalita la kona a labah yay nay anak na.

⁵² Pinastang na konla no anyay oras inomabig yay anak na.

Wanla kona, “Naapon hin bandan ala ona naalih a pa-nga-mot na.”

⁵³ Na-panomtoman nan opisyal a ya-rin a oras hin hinalita ni Jesus kona nin “Labah yay nay anak mo.” Kanya hiya pati hilay intiron iti ha bali na ay tinompol koni Jesus.

⁵⁴ Yadti a ikalwan milagron ginwa ni Jesus ha probinsyan Galilea a nangyari naman hin nilomato ya ibat ha probinsyan Judea.

5

Yay Pa-maabig ni Jesus Itaw ha Ampalyoan Betesda

¹ Pa-makayari nin yadtin bawbagay, madani nay naman a a-say pista nin Israelita, kanya nako yay naman hi Jesus ha syodad Jerusalem. ² Itaw ha Jerusalem ay main a-say ampalyoan ha dani nin “Poltan Kawkarniro”. Yadtin ampalyoan ay anha-wayan “Betesda” ha halita Hebreo. Ha ka-libol nan yadtin ampalyoan ay main limay hihilongan. ³ Konlan yadtin hihilongan ay main lako a tawtawon ampira a main sari-sari a klasin dipirinsya a bilang ha bawbolag, pawpilay tan pawparalitiko. [Antaga-nan lay pa-nigo nin lanom, ⁴ bana ta main oras a main anghil a amponaoy konan yay ampalyoan ta bolabogon nay lanom. Bi-sa hinoman a mo-nan maka-ka

ha lanom pa-makayari mabolabog ay an-omabig, maskin anyakamay masakit na.]*

⁵ Main itaw a-say lalakin tolompolo tan waloy taon anan main masakit. ⁶ Hin na-kit na ya ni Jesus bi-sa na-tandaan na a naboyot yay nan main masakit, wana kona, “Labay mo doman omabig?”

⁷ Obat nan main masakit, “Maistro, homin mamiaypa kongko ha lanom no bigla yan manigo. Bi-sa, no ampamagka akoy na itaw ay angkao-nawan la koy nan laloma.”

⁸ Hawanin, wani Jesus kona, “Mibangon ka, kowon moy an-iraan mo ta lomalako kay na.”

⁹ Antimano inomabig yay lalaki. Kinwa nay naor a iniraan na ta nilomalako yay na.

Awlon Pa-mainawa hin ya-rin. ¹⁰ Kanya hin na-kit lan pawpoon nin Israelita ya-rin a lalakin pinaabig, wanla kona, “Awlon Pa-mainawa hawanin. Bawal ayon ha kapanogoan nan Dios ya-rin an-awiton moy iniraan mo.”

¹¹ Kot wanan in-obat konla, “Yadtaw tawon namaabig kongko a nanalita a kowon ko kanoy an-iraan ko ta lomalako koy na.”

¹² Pinastang la ya, wanla, “Hino ya kot ya-rin a tawon namibalita komo nin kowon moy an-iraan mo ta lomalako?” ¹³ Kot ya-rin lalaki ay kay na na-bilbi no hinoy namaabig kona, ta nakaalih yay na hi Jesus bana ha kalakan tawo itaw.

¹⁴ Kay naboyot, na-kit ni Jesus itaw ha timplo yay lalakin pinaabig na. Wana kona, “Hawanin, ta inomabig kay na, ando kay na magkasalanan oman pigaw homin mangyari komo a mas grabi ot.”

¹⁵ Hawanin, yadtin lalaki ay nako ya konlan pawpoon nin Israelita, ta imbalita na konla a yay namaabig kona ay hi Jesus. ¹⁶ Paibat hin yarin ay angkontrawon la yay na hi Jesus nin hilay pawpoon nin Israelita, tan ampaningkap hila ot paralan a ma-pati la ya bana ha pa-maabig na ha Awlon Pa-mainawa.

¹⁷ Kot wani Jesus in-obat konla, “Yay Ama ko ha langit ay ampagpatoloy ya ha main nan gawgawa anggan hawanin, kanya anorin koy namaot.”

¹⁸ Ison lalon nag-in mapilit hilay pawpoon nin Israelita a patyon la hi Jesus. Nga-min para konla, ambo bongat kay na anhonolon a kaso-goan tongkol ha Awlon Pa-mainawa, nokay an-ipayantay na ot a sarili na ha Dios ta anhalitaon na a yay Dios kot Ama na.

Yay Awtoridad ni Jesus Bilang Anak nan Dios

¹⁹ Hawanin, wani Jesus konlan hila-rin a pawpoon nin Israelita, “Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, hiko a Anak nan Dios ay kay ko maari gomawa ha sarili kon bongat kalabayan, nokay yay anggaw-on kon bongat ay yadtaw angka-kit kon anggaw-on nan Ama ko ha langit. Nga-min, anyakamay anggaw-on nan Ama ko ay anorin anamaot a anggaw-on ko bilang Anak na. ²⁰ Anlabyon na kon Ama ko bilang Anak na, kanya an-ipa-kit na kongkoy halban anggaw-on na, tan mas ka-paka-ngap ot a bawbagay a ipagawa na kongko para paka-ngapan moyo. ²¹ Yay anggaw-on nan Ama ko a ampaorongon nan mabyay hilay ni-kati ay anggaw-on koy namaot, ta ampaorongon kon mabyay yay hinoman

a labay ko. ²² Nga-min, ambo yay Ama ko a ampamin sintinsya ha tawo, bana ta impataya na kongko bilang Anak na yay pa-mamin sintinsya ha halban tawtawo. ²³ Ginwa na-rin pigaw hiko a Anak na ay igalang la kon halban bilang pa-migalang la konan Ama. Hinoman a kay anggomalang kongko ay bilang syimprin kay anggomalang konan Ama a nanogo kongko.

²⁴ “Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, hinoman a ampanglono nin halita ko tan antompol konan namihogo kongko ay main yan biyay a homin anggawan tan kay yay na sintinsyawan nin mi-ka ha impyirno, palibhasay inlipyas yay na ha kamatyan a pa-makahiyay konan Dios anggan-angga, ta binyan yay nay naor nin biyay a homin anggawan. ²⁵ Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, lomato a panaon tan nag-ompisay na hawanin a hilay tawtawon pa-hal nati ay malngo lay basis ko a Anak nan Dios, tan balang tawon manglono kongko ay magkamain biyay a homin anggawan. ²⁶ No pa-non yay Ama ko yay ampamin biyay, anorin anamaot kapara, hiko a Anak na ay binyan nan kapangyarian mamin biyay. ²⁷ Tan binyan na ko ot karapatan mamin sintinsya, palibhasay naglalaman akon tawo. ²⁸ Ando moyo paka-ngapan yadtin hinalita ko, ta main awlo a halban ni-kati ay malngo lay basis ko. ²⁹ Bi-sa mibangon hila, ta hiladtaw ginomwa aw-abig ay biyan biyay a homin anggawan, kot hilay ginomwa karokaan ay sintinsyawan hilan mi-ka ha impyirno.”

Pa-maptog ni Jesus Tongkol ha Sarili Na

³⁰ [Wana ot ni Jesus,] “Kay ko maari gomawa ha sarili kon bongat kalabayan. Yay sawsintinsya a an-ibi ko ay ayon ha an-ibalita nan Ama kongko, kanya tama a an-ibi kon sintinsya, palibhasay ambo naor sarili kon kalabayan a anhonolon ko, nokay yay kalabayan nan Ama a nanogo kongko.

³¹ “No wari ta hikon bongat a ampamaptog para ha sarili ko, homin alagay pa-maptog ko. ³² Kot main laloman ampamaptog tongkol kongko, tan tanda ko a yay ampaptogon na tongkol kongko ay potog. ³³ Nanogo kamon tawtawo koni Juan Bautista para pastangon no hino ko. Imbalita na syimpri komoyoy kaptogan. ³⁴ Kot ambo tawo yay labay kon totolon ha imbalita kon main laloman ampamaptog para kongko, nokay an-ipapanomtoman kon bongat yay hinalita ni Juan Bautista pigaw pi-polon moyo ta bi-sa malipyas kamo. ³⁵ Kapa-halan ni Juan ay a-say lamparilya a marta tan ampakapamin hawang hin yadtaw. Hin nanglongo kamo kona ay na-ligawan kamo ha maantor a panaon ha pa-hal hawang a naibat kona. ³⁶ Anodtaw pa man, main pa-maptog tongkol kongko a holok ha pa-maptog ni Juan, ta yay gawgawa a anggawon ko a an-ipapolyari nan Ama kongko ay pa-maptog a inhogo na ko. ³⁷ Tan mismon yay Ama a nanogo kongko ay ampamaptog syimpri tongkol kongko, anggano man kay moyo ot nalngo a bosis na ni na-kit a itsora na. ³⁸ Kot homin ha nakom moyo yay Halita na, ta kay kamo antompol kongko a inhogo na. ³⁹ Ampag-

aralan moyoy naor yay Masanton Kasolatan ta yay wamoyo ay ya-rin a pangibatan nin magkamain kamon biyay a homin anggawan. Ya-rin a Masanton Kasolatan ay a-sa ot a ampamaptog tongkol kongko. ⁴⁰ Kot anorin pa man, kay moyo ot labay domani kongko para magkamain kamo komon biyay a homin anggawan.

⁴¹ “Kay ko antingkapon a pamomori nin tawtawo. ⁴² Kot bilbi katamo; homin kamon pa-manglabi konan Dios. ⁴³ Nako ko iti ha ngalan nan Ama ko, balo ta kay moyo ko antanggapon. Kot no main laloman mako komoyo ha sarili lan bongat ngalan ay tanggapon moyo. ⁴⁴ Pa-no kamo man wari tompol kongko, anta yay labay moyo ay poriwon la kamon kapara moyon tawtawo, ambo yay pamomori a ibat konan ka-siya-siyan Dios? ⁴⁵ Ando moyo isipon a hikoy mamiriklamo konan Ama tongkol ha kawkasalanan moyo. Hi Moises mismo a ampasimalaan moyo, ta ampi-pol kamoy naor a malipyas kamo bana ha kaho-honol moyo ha kawkapanogoan, hiyay mamiriklamo tongkol ha kawkasalanan moyo. ⁴⁶ No talagan ampi-polon moyo hi Moises, pi-polon moyo koy namaot komon ta nanolat ya tongkol kongko. ⁴⁷ Kot bana ta kay moyoy nan lamang ampi-polon a sawsinolat na, pa-no moyo man ma-pi-pol a hawalita ko?”

6

Maholok Limanlibon Tawtawo a Pinapangan

ni Jesus

(Mateo 14:13-21; Marcos 6:30-44; Lucas 9:10-17)

¹ Pa-makayari orin ay nilomipay hi Jesus ha dojali Alindayat Galilea a anha-wayan anamaot Alindayat Tiberias nin kalamo hilay disipolos na.

² Kalakan tawtawon tinomombok kona bana ta na-kit lay ka-paka-ngap a pa-maabig na konlan main masakit. ³ Bi-sa nako hi Jesus nin hinomaka ha a-say bakil, ta tinomoklo ya itaw nin kalamo hilay disipolos na. ⁴ Hin ya-rin ay madani nay naman a Pistan Pa-makalibri nin Israelita.

⁵ Hin hinomilap hi Jesus, na-tamolaw nay golpin tawon anlomato. Kanya wana koni Felipe, “Ayti tamo kari makahaliw tinapay para makapangan hiladtin tawtawo?” ⁶ Hinalita nadt ni Jesus para hobokon nan bongat hi Felipe, kot tanda nay na ha sarili na no anyay gaw-on na.

⁷ Kot wanan in-obat ni Felipe, “Maski man opa nin a-say tawo ha lowanyatos a awlo ay kolang ot ipanalaw tinapay para makapangan maskin daoto a balang a-sa.”

⁸ Wanay namaot ni Andres a a-sa konlan disipolos na tan talakaka ni Simon Pedro, ⁹ “Main itin a-say anak a lalaki a main awit limay tinapay tan loway makalog a konâ, kot omno man tana-rin konlan hiladtin kalakan tawo?”

¹⁰ Hawanin, wani Jesus konlan disipolos na, “Patokloon moyo hilay tawtawo.” Maganday dikot itaw para tokloan, kanya tinomoklo hila. Yay bilang lan lawlalaki bongat ay manga liman-liboy na. ¹¹ Hawanin, kinwa ni Jesus yay limay tinapay, bi-sa pa-makayari nan pinasalamatan

yay Dios ay inimbi na konlan disipolos na, ta bi-sa impapto la konlan tawtawon pinatoklo. Anorin anamaot a ginwa na ha loway konâ. Binyan na hila anggan labay la. ¹² Hin ni-kabhoy hilay na, wani Jesus konlan disipolos na, “Tiponon moyoy pawpirason ni-katla pigaw homin masayang.” ¹³ Hin tinipon lay naor yay ni-katla lan hilay ni-pangan ay nakapno hilan labinloway bakol nin pawpirason ni-katla ha limay tinapay.

¹⁴ Hin na-kit lan tawtawo odtin milagron ginwa ni Jesus, wanla, “Sigoradon yadti na yadtaw propitan impangako nan Dios a lomato iti ha kalotaan.” ¹⁵ Hin na-halata ni Jesus a labay la yan daniwan para piliton mag-in ari, inomalih yay naman ta nako ya ha bakil nin asa-sa na.

Nilomalako hi Jesus ha Babon Lanom

(Mateo 14:22-33; Marcos 6:45-52)

¹⁶ Hin anyomabi na, nako hilay disipolos ni Jesus ha liglig alindayat. ¹⁷ Bi-sa nilomolan hila ha baloto ta lomipay hilay naman ha alindayat para magbolta ha babalin Capernaum. Maroblom ana kot kay ya ot hi Jesus. ¹⁸ Tongwa, nagkamain makhaw a lopot, kanya nag-in lalako a alon. ¹⁹ Hin nakaboghay hilay nan manga lima o anom a kilometroy kadayoan, na-kit la hi Jesus nin anlalako ha babon lanom a andomani konla. Nali-mo hila ta kay la ya na-bilbi hin ya-rin. ²⁰ Kot wana konla, “Hikodti! Ando kamo mali-mo!” ²¹ Hay liga la yan pinalolan ha baloto, bi-sa bigla niabot anay baloto la ha logar a kakaon la.

Tiningkap hi Jesus nin Hilay Tawtawo

²² Kinadilapan, anta-ganan la ot hi Jesus nin hilay tawtawon na-bati itaw ha lipay nin alindayat. Nga-min, tanda la a homin laloman baloton nako itaw no ambo yadtaw bongat nilolanan lan disipolos, tan kay ya nakilolan konla hi Jesus ta inomalih hilay disipolos na nin hila-hilan bongat.

²³ Hawanin, main nakalato itaw nin laloman bawbaloto ibat ha babalin Tiberias. Dinomoong hila ha logar a madani konan pinanganan lan tawtawo nin tinapay a impaki-salamat ni Jesus a Katawan. ²⁴ Hin na-kit lan tawtawon na-bati itaw a talagan kay yay na itaw hi Jesus pati hilay disipolos na, nilomolan hilay na ha bawbaloton nakalato ta tinomombok hila ha babalin Capernaum para tingkapon hi Jesus.

Hi Jesus yay Pa-hal Pa-mangan a Ampakapamin Biyay

²⁵ Hawanin, hin niabot hilay nay tawtawo ha dojali alindayat ay na-kit la itaw hi Jesus. Pinastang la ya, wanla, “Maistro, naka-no ka nako iti?”

²⁶ Kot wani Jesus konlan in-obat, “Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, antingkapon moyo ko, ambo bana ha mawmilagron na-kit moyo, nokay bana ta ni-kabhoy kamo hin nangan kamo nin yadtaw tinapay a inimbi ko komoyo.

²⁷ Ando kamo mangangga ha pa-magpagal para magkamain nin pa-mangan a main pa-ngahira, nokay masbali paka-tingkapon moyo yay klasin pa-mangan a kay mahira tan makapamin biyay a homin anggawan. Hiko a Naglalaman Tawo

yay makapami komoyo nin yadtin klasin pamangan, bana ta binyan na kon Dios Ama nin kapangyarian.”

²⁸ Hawanin, wanlan tawtawo koni Jesus, “Anyaman no-nin a dapat min gaw-on pigaw magawa mi yay kalabayan nan Dios?”

²⁹ Wani Jesus konla, “Yay kalabayan nan Dios ay yay tompol kamo kongko a inhogo na.”

³⁰ [Wanlay naman tawtawo koni Jesus,] “Anya may magawa mon milagro a ma-pamilbian mi para tompol kami komo? Anyay gaw-on mo?

³¹ Hin panaon ni Moises, hilay kapapo-papoan tamo ay awlo-awlo hilan ampangan nin pamangan a anha-wayan ‘manna’ lolog itaw hila ha disyrto, ta wana ha Masanton Kasolatan: ‘Binyan na hilan pa-mangan* a naibat ha langit.’ ”

³² Kot wani Jesus konla, “Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, ambo hi Moises a nami konla nin yadtaw pa-mangan a ibat ha langit, nokay yay Ama ko, tan hiya syimpri a ampami komoyo nin yay pa-hal potog a pa-mangan a ibat ha langit. ³³ Yadtin pa-hal potog a pa-mangan a an-ibi nan Dios ay homin laloma no ambo yay nonaoy ibat ha langit tan ampamin biyay a homin anggawan ha tawtawo ha mondo.”

³⁴ Wanlan tawtawo koni Jesus, “Katawan, pirmi mo kami pan biyan nin ya-rin a klasin pamangan.”

³⁵ Wani Jesus konla, “Hikoy pa-hal pa-mangan a ampakapamin biyay a homin anggawan. Balang tawon andomani tan antompol kongko

---

* **6:31** 6:31 Ha Griego: tinapay.

ay pa-hal kay ana bomitil tan kay ana lomata mika-ka-noman. ³⁶ Kot imbalita koy na komoyo a maski man angka-kit la koy na, kay kamo syimpri antompol kongko. ³⁷ Halban tawtawo a an-ibi nan Ama kongko ay domani kongko, bi-sa hinoman a domani kongko ay disnodon kay ko itakwil. ³⁸ Nga-min, nonaoy ako ibat ha langit, ambo para gaw-on koy sarili kon kalabayan, nokay para gaw-on ko yay kalabayan nan nanogo kongko. ³⁹ Yadti yay kalabayan nan Ama a nanogo kongko: Ando ko dapat po-layan mapirdi maskin a-sa konlan halban impa-taya na kongko, nokay paorongon ko hilan mabyay ha hoyot a awlo. ⁴⁰ Nga-min, kalabayan nan nanogo kongko a balang tawon ambomilbi tan antompol kongko a Anak na ay magkamain biyay a homin anggawan, ta bi-sa paorongon ko yan mabyay ha hoyot a awlo.”

⁴¹ Hin ya-rin ay main pawpooon nin Israelita itaw a mada-dalamorom, bana ha hinalita nan hiyay pa-hal pa-mangan a nonaoy ibat ha langit. ⁴² Wanla, “Ambo doman yadti hi Jesus a anak ni Jose? Bilbi tamoy tatay tan nanay na, anongkot man ta anhalitaon nan nonaoy ya ibat ha langit?” ⁴³ Kot wanan in-obat ni Jesus konla, “Ando kamoy na mana-dalamorom. ⁴⁴ Homin tawon makadani kongko no kay na ya idani nin Ama ko a nanogo kongko. Tan hinoman a idani na kongko ay paorongon kon mabyay ha hoyot a awlo. ⁴⁵ Wanay naor ha Masanton Kasolatan a sinolat lan pawpropita, ‘Halban tawo ay toroan nan Dios.’ Kanya hinoman a ampanglongo tan ampaka-tanda konan Ama ay

andomani kongko. ⁴⁶ Ambo labay totolon yadti a main anan tawon naka-kit konan Ama, nokay hikon bongat a naka-kit kona ta ibat akoy naor kona. ⁴⁷ Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, hinoman a tompol kongko ay main yan biyay a homin anggawan. ⁴⁸ Hikoy pa-hal pa-mangan a ampakapamin biyay a homin anggawan. ⁴⁹ Hilay kapapo-papoan tamo ay nangan nin yadtaw pa-mangan a anha-wayan 'manna' hin itaw hila ha disyrto, kot nati hila syimpri. ⁵⁰ Kot yay antokoyon kon pa-hal pa-mangan a ibat ha langit ay nonaoy naor pigaw hinoman a mangan nin yadti ay kay mati. ⁵¹ Oliton ko, hiko ya-rin pa-hal pa-mangan a ampakapamin biyay a homin anggawan a nonaoy ibat ha langit. Hinoman a mangan nin yadti pa-mangan ay mabyay anggan-angga. Yay pa-hal pa-mangan a ibi ko para ipagkabyay nin tawtawo ha mondo ay yay laman ko."

⁵² Bana konan yadti hinalita ni Jesus, nanga-pipoporpya hilay pawpoon nin Israelita, a wanla, "Pa-no na kari maibi kontamo nin yadti tawo a laman na ta kanon tamo kano?"

⁵³ Kanya wani Jesus konla, "Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, no kay kamo pa-hal mangan nin laman ko, hiko a Naglalaman Tawo, tan pa-hal minom nin daya ko, kay kamo magkamain biyay a homin anggawan. ⁵⁴ Kot hinoman a pa-hal ampangan nin laman ko tan pa-hal ampinom nin daya ko ay main nin biyay a homin anggawan, ta bi-sa paorongon ko yan mabyay ha hoyot a awlo. ⁵⁵ Nga-min, yay laman ko ay potog a pa-mangan, tan yay daya ko ay

potog a inomon. ⁵⁶ Kanya balang tawon pa-hal ampangan nin laman ko tan pa-hal ampinom nin daya ko ay magpirmi ya kongko tan magpirmi koy namaot kona. ⁵⁷ No pa-non lawah yan angkabyay yay Dios Ama a nanogo kongko tan lawah akoy namaot angkabyay bana kona, anorin anamaot kapara komoyo, hinoman a pa-hal mangan kongko ay mabyay bana kongko. ⁵⁸ Oliton ko, hiko yay pa-hal pa-mangan a nonaoy ibat ha langit. Ambo akon bilang yay pa-mangan manna a kinan lan kapapo-papoan tamo a ni-kati ot syimpri, nokay yay pa-hal makapangan konan yadtin pa-mangan a homin laloma no ambo hiko ay mabyay anggan-angga.”

⁵⁹ Hinalita nadti ni Jesus hin nangaral ya ha sinagoga ha babalin Capernaum.

Yay Hawhalita a Ampakapamin Biyay a Homin Anggawan

⁶⁰ Halban lan disipolos ni Jesus ay nakalngo anamaot konan yadtin totoro na, kanya lako konla a nanalita nin anodti, “Ya-rin totoro na ay mairap intindyon. Hino man wari a makababa manglongo ison?” ⁶¹ Palibhasay tanda ni Jesus a ampanalamorom hiladtin dawdisipolos na, wana konla, “Nasora kamo wari ha hinalita ko? ⁶² Balo-balo pay na no ma-kit moyo ko, hiko a Naglalaman Tawo nin ampamata-gay mako ha dati kon kamainan! ⁶³ Yay hawhalita a hinalita ko komoyo ay ibat ha Ispirito nan Dios kanya ampakapamin biyay a homin anggawan. Ngamin, yay Ispirito nan Dios yay ampamin biyay; kay magawa odti nin tawo. ⁶⁴ Kot main komoyon

kay antompol kongko.” Na-halita ni Jesus yadti, ta paibat ot hin ibat ay tanda nay na no hinoy kay antompol kona tan no hinoy magtraidor kona. ⁶⁵ Wana ot ni Jesus, “Kanya naor imbalita ko komoyo a homin maari domani kongko no kay na ya idani kongko nin Ama ko.”

⁶⁶ Paibat hin ya-rin, lako konlan laloma ot a dawdisipolos ni Jesus a binomokot ana kona tan kay ana hinomonol kona. ⁶⁷ Hawanin, wani Jesus konlan labinloway apostolis na, “Hapa hikamo, labay moyoy namaot wari omalih?”

⁶⁸ Hi Simon Pedro a inombat, wana kona, “Katawan, hino man ot wari a kaon mi? Iti komoy hawalita a ampakapamin biyay a homin anggawan. ⁶⁹ Ampo-pol kami tan sigorado kami a hika yay Cristo, yay Anak nan Dios a lawah angkabyay.” ⁷⁰ Wani Jesus nin in-obat konla, “Pinili katamoy labinlowa, balo ta a-sa komoyo ay ampango-nawan ni Satanas.” ⁷¹ Yay antokoyon na ay hi Judas Iscariote a anak ni Simon, palibhasa hiyay naor a magtraidor koni Jesus, anta a-sa ya konlan labinloway apostolis.

7

Hi Jesus tan Hilay Tawtalakaka Na

¹ Pa-makayari nin ya-rin, nako hi Jesus ha intiron probinsyan Galilea nin nangaral kalamo hilay disipolos na. Kay na yapon labay mako ha probinsyan Judea bana ta labay la yan patyon nin hilay pawpoon nin Israelita itaw. ² Hin ya-rin ay madani nay naman a pista nin Israelita a angkotanawon Pistan Tolda. ³ Kanya wanla

koni Jesus nin hilay talakaka nan lawlalaki, “Omaliḥ kay na iti ta mako kay namaot ha Judea, pigaw ma-kit lan dawdisipolos mo a mawmilagron anggaw-on mo itaw. ⁴ Nga-min, homin tawon mamiari nin gawgawa na no labay nan mibantog. Kanya no ampakagawa kay nan lamang mawmilagro, ipa-kit moy na ingat ha halban tawtawo.”

⁵ (Hinalita ladtı nin hilay tawtalakaka ni Jesus ta pati hila ay kay antompol kona.) ⁶ Kot wani Jesus konla, “Kay ot naabot a panaon ko para mako, kot hikamo maskin anya mag-oras ay maari kamon mako itaw. ⁷ Kay la kamo antiplonon nin hilay tawtawon makamondo, kot hiko, antiplonon la ko bana ta ampaptogon ko a yay gawgawa la kot doka. ⁸ Mako kamoy nan kipista. Kay ko yapo maki-ka ta kay ot naabot a panaon a dapat akon mako.” ⁹ Ha anorin a hinalita na ay nagpaka-bati ya yapon ha Galilea.

Nako hi Jesus ha Pistan Tolda

¹⁰ Kay naboyot, hin nakaalih hilay nay tawtalakaka ni Jesus a lawlalaki para mako ha pista, nako yay namaot, kot homin magtanda ta bilang sikritoy pa-mako na. ¹¹ Itaw ha pista ay antingkaḥon la ya nin hilay pawpooon nin Israelita. Wanla ha a-sa tan a-sa, “Ayti ya kari?” ¹² Lako a an-ianah-anah lan tawtawo tongkol kona. Main ampamibalita a “Labah yan tawo.” Wanlay namaot laloma, “Ambo ta anitalon nay tawtawo.” ¹³ Anorin man, homin tawon magkohaw nakom manotol tongkol kona

ha pobliko, bana ta ampi-kali-mo hila konlan pawpooon nin Israelita.

¹⁴ Kot hin na-kapiknaan anay manglinggon Pistan Tolda, nako hi Jesus ha timplo ta nangaral ya itaw. ¹⁵ Naka-ngap hilay pawpooon nin Israelita, wanla, “Anongkot hay donong na anta kay yay namaot nag-aral?”

¹⁶ Kot wani Jesus konla, “Yay an-itoro ko ay kay nangibat ha sarili ko nokay nangibat konan nanogo kongko. ¹⁷ Hinoman a malabay homonol ha kalabayan nan Dios ay ma-tandaan na no yay an-itoro ko kot ibat ha Dios o ibat bongat ha sarili kon kaisipan. ¹⁸ Nga-min, yay tawon ampanalita nin yadtaw ibat bongat ha sarili nan kaisipan ay yay sarili na a labay nan mapori. Kot yay tawon ampag-inakit nin mapori yay nanogo kona ay maptog ya tan kay ya anggomwa nin ambo tama. ¹⁹ Ambo doman inimbi ni Moises a kawkapanogoan nan Dios komoyo? Kot homin komoyon anhomonol ha kawkapanogoan. Anongkot labay moyo kon patyon?”

²⁰ Wanlan in-obat nin hilay tawtawo kona hin ya-rin, “Nilooban ka lawon doka a ispirito. Hino kot a malabay mangmati komo?”

²¹ Wani Jesus konla, “Ninghan akon bongat namaabig ha Awlon Pa-mainawa, kot ampag-ispantawan moyoy nan halban. ²² Kot hikamo, binyan na kamo ni Moises nin kapanogoan a ipakogit a anak lomato a ikawalon awlo mayari yan iabing, (kot ambo ibat odti koni Moises nokay ogali lay na nin hilay o-nan kalimpapopapooan tamo), kanya an-ipakogit moyoy naor a anak maskin mitaon ha Awlon Pa-mainawa.

²³ Anggaw-on moyoy pa-makogit maskin Awlon Pa-mainawa pigaw kay ma-kontra yay kapanogoan ni Moises, anongkot man ta ampagamotan moyo kon olo ha pa-maabig ko nin asay tawo ha Awlon Pa-mainawa? ²⁴ Ando kamo manosga ayon ha angka-kit moyon panlikol bongat. Kailangan paka-sorion moyo yapon pigaw mag-in tama a pa-nosga moyo.”

Pinastang lan Tawtawo no hi Jesus yay Cristo

²⁵ Hin ya-rin ay main konlan taga syodad Jerusalem a nipapa-no, wanla, “Ambo doman yadti yay lalakin labay lan patyon? ²⁶ Kot bilyon moyo, ampanoro ya ha pobliko kot kay la ya ansitawon. Angka-sigoro lay na wari nin hilay pawpoon tamo a hiyay na yay Cristo? ²⁷ Kot sigoradon ambo ya, ta tanda tamoy ibatan nin ya-rin a tawo, kot no lomato yay Cristo, kay homin magtanda no ayti ya maibat.”

²⁸ Kanya, hin ya-rin a ampanoro hi Jesus ha timplo, imbalita na konla ha makhaw a basis, “Bilbi moyo ko doman? Tanda moyo doman a pinangibatan ko? Yay pa-mako ko iti ay ambo kon sarilin kalabayan nokay inhogo ako, tan yay nanogo kongko ay talagan potog, balo ta ambo moyo yan bilbi. ²⁹ Kot hiko, bilbi ko ya bana ta ibat ako kona tan hiyay naor a nanogo kongko.”

³⁰ Hin ya-rin ay labay la yay nan dakpon hi Jesus nin hilay pawpoon nin Israelita, kot homin nanampat kona bana ta kay ot naabot a panaon a intakda nan Dios. ³¹ Anodtaw pa man, lako konlan tawtawo itaw a ni-pol a hiyay na yay Cristo, ta wanla, “Main ot wari makalato a Cristo

a makagawa nin mas lako a milagro dinan ha anggaw-on nan yadtin tawo?”

Inhogo a Gawgwardya nin Timplo Para Dakpon hi Jesus

³² Na-tandaan lan paw-Pariseo yay ampiaanan lan tawtawo tongkol koni Jesus, kanya hila-rin a paw-Pariseo tan hilay pawpoon pari ay namihogo nin gawgwardya nin timplo para dakpon hi Jesus.

³³ Hawanin, wani Jesus ha tawtawo, “Daoto tanay panaon nin maipagkalamoan moyo ko, ta magbolta koy na itaw konan nanogo kongko.

³⁴ Kot lomato a panaon a tingkapon moyo ko kot kay moyo ko ma-kit, ta kay kamo maka-ka ha kaon ko.”

³⁵ Hawanin, wanlan hila-rin a pawpoon ha a-sa tan a-sa, “Ayti ya kari mako ta kay tamo ya kano ma-kit? Mako ya wari konlan kaparan Israelita a niboyak ha lawlogar lan ambo Israelita para mangaral yay namaot konlan ambo Israelita?

³⁶ Anya kari a labay nan totolon ha imbalita nan, ‘Tingkapon moyo ko kot kay moyo ko ma-kit, ta kay kamo maka-ka ha kaon ko.’ ”

Kapa-halan Ispirito nan Dios ay Hobol

³⁷ Hin naabot a oltimo tan pinakaimportantin awlo nin Pistan Tolda, inomdong hi Jesus ha arapan lan tawtawo, ta wana ha makhaw a bosis, “Hinoman a malata ay mako ya kongko ta painomon ko. ³⁸ Ayon ha nakasolat ha Masanton Kasolatan, yay hinoman a antompol kongko ay magkamain yan pa-hal hobol nin lanom ha nakom na, tan yadtin pa-hal lanom

ay ampakapamin biyay a homin anggawan bi-sa milabwa ot ha kapara.” ³⁹ Yay labay nan totolon ni Jesus [ha pa-hal lanom a ampakapamin biyay a homin anggawan] ay yay Masanton Ispirito nan Dios a tanggapon nin hilay antompol kona. Kot hin ya-rin ay kay ot naibi a Masanton Ispirito nan Dios palibhasay kay ya ot norong nabyay hi Jesus.

Yay Isip lan Tawtawo Tongkol koni Jesus

⁴⁰ Hin nalngo lan tawtawo ya-rin imbalita ni Jesus, lako konla a nanalita nin anodti, “Sigoradon yadti na yadtaw propitan impangako nan Dios.” ⁴¹ Wanlay namaot laloma, “Hiyay na yay Cristo.” Kot wanla ot laloma, “Maari wari ha Galilea mangibat yay Cristo?” ⁴² Ambo doman wana ha Masanton Kasolatan a maibat ha lipi ni Ari David yay Cristo, tan itaw ya iabing ha Betlehem a babalin kamainan ni Ari David?” ⁴³ Kanya kay hilay na nanga-piasa-san opinyon a tawtawo tongkol koni Jesus. ⁴⁴ Main omno konla a labay la yay na komon dakpon, kot homin nagkohaw nakom nanakop kona.

Kay Hila Antompol a Pawpoon nin Israelita koni Jesus

⁴⁵ Hawanin, nagbolta hilay gawgwardya nin timplo konlan pawpoon pari tan paw-Pariseo a namihogo konla para manakop koni Jesus. “Anongkot kay moyo ya inawit iti?” pastang lan hilay namihogo konla.

⁴⁶ Wanlan in-obat nin gawgwardya, “Nika-kanomay ay homin ot tawon nanalita nin bilang kona!”

⁴⁷ Wanlay naman paw-Pariseo, “Pati hikamo doman ay nailingoy na? ⁴⁸ Main kamoy na doman na-kit komin pawpoon o paw-Pariseo a tinompol kona? ⁴⁹ Homin! Hila bongat a tawta-won kay ampakaintindi ha kawkapanogoan nan Dios a antompol kona -- aw-inhomp a na hilan Dios.”

⁵⁰ Hin ya-rin, ison ya hi Nicodemo a a-sa ha grupo lan paw-Pariseo. Hiya odtaw nako koni Jesus a-say yabi. Hawanin, wana konlan kapara nan paw-Pariseo, ⁵¹ “Ambo doman ayon ha kawkapanogoan nan Dios kontamo ay kay maari hosgawan a tawo nin kay ya yapon binistawan pigaw ma-tandaan no anya talagay ginwa na?”

⁵² Kot wanla kona, “Bilang kay namaot taga Galilea! Pag-aralan mon labah yay Masanton Kasolatan, ta ma-kit mo a homin propita a maibat ha Galilea.”

Yay Babayin Na-dakop ha Pa-maki-lalaki

⁵³ [Bi-sa ni-porong hilay nay tawtawo ha kanya-kanya lan bali.

8

¹ Hawanin, hi Jesus anamaot ay nako ha Bakil Olibo. ² Kinadilapan, kapi-piboklah ot, nako yay naman ha timplo. Halban tawtawo ay dinomolog kona, kanya tinomoklo ya ta tinoroan na hila. ³ Tongwa, main omnoy mawmaistron kapanogoan tan paw-Pariseo a nangawit kona nin a-say babayin na-dakop ha pa-maki-lalaki. Pina-dong ladtin babayi ha arapan nin kalabongan. ⁴ Bi-sa wanla koni Jesus, “Maistro, yadtin

babayi ay na-dakop yan ampaki-lalaki. ⁵ Ayon ha kapanogoan nan Dios a inimbi ni Moises kontamo, yay anodtin klasin babayi ay dapat batibaton nin bato anggan mati. Anya may mahalita mo tongkol kona?" ⁶ Anorin a imbalita la ta labay lan hobokon hi Jesus, pigaw magkamain hilan maikaso laban kona. Kot yay ginwa ni Jesus ay tinomook yan bongat, ta nanolat ya ha lota nin tamoro a impanolat na. ⁷ Bana ta patoloy ot syimpri a pamamastang la kona, inomdong ya, ta wana konla, "Hinoman komoyo a homin kasalanan, hiyay nay mo-nan mamatibat kona." ⁸ Bi-sa tinomook yay naman hi Jesus ta nanolat yay naman ha lota.

⁹ Hin nalngo ladti, [na-konsinsya hila,]* kanya a-sa a-sa hilay nan inomalih paibat ha pinakamatokling anggan ha hoyot, kanya yay na-bati bongat ay hi Jesus tan yay babayi a naka-dong ha arapan lan kalabongan a tinoroan ni Jesus. ¹⁰ Hin tinomangal hi Jesus ay homin yay nan nakit konla, kanya wana konan babayi, "Ayti hila man anay malabay mamarosa komo? Homin doman na-bati konlan malabay manintinsya komo?"

¹¹ Wanan babayi, "Homin, Maistro."

Wani Jesus kona, "Kay katay namaot sintinsyawan. Morong kay na, tan ando kay na magkasalanan oman.]"*

Hi Jesus yay Hawang

¹² Kay naboyot, nangaral yay naman hi Jesus ha tawtawo, wana, "Hikoy hawang nin tawtawo ha mondo. Hinoman a anhomonol kongko ay

kay yay na magbiyay ha karobloman, ta yay hawang a makapamin biyay a homin anggawan ay iti na kona.”

¹³ Kot wanlan paw-Pariseo koni Jesus, “Hika mismoy ampamaptog tongkol ha sarili mo. Kanya kay mi matanggap a potog orin.”

¹⁴ Wanay namaot ni Jesus konla, “Maski man ampamaptog ako tongkol ha sarili ko, potog anamaot yay an-ibalita ko, ta tanda koy pinangibatan ko tan tanda koy namaot yay kakaon ko. Kot hikamo, kay moyo tanda no ayti ko naibat tan no ayti ko mako. ¹⁵ Ampanosga kamo ayon ha klasin pa-nosga nin tawo. Kot hiko ay kay ko basta ampanosga ha hinoman. ¹⁶ Kot no manosga ko, tama a pa-nosga ko, ta ambo kapag hikoy ampanosga nokay kalamo ko yay Ama a nanogo kongko. ¹⁷ Tan ha kawkapanogoan nan Dios a ampanga-gotan moyo ay nakasolat a no ma-pi-togma a pa-maptog nin lowa katawo, ison ma-bilbi a potog a an-ibalita la. ¹⁸ Ampamaptog ako tongkol ha sarili ko, tan anorin kapara, yay Ama a nanogo kongko ay ampamaptog anamaot tongkol kongko.”

¹⁹ Hin ya-rin, wanlan hilay paw-Pariseo kona, “Ayti kot a Ama mo?”

Wanan in-obat ni Jesus, “Ambo moyo ko talagan bilbi ni yay Ama ko. No komon ta bilbi moyo ko, bilbi moyoy namaot komon a Ama ko.”

²⁰ Imbalita nadi ni Jesus hin nangaral ya ha timplo itaw ha danin ampamidaboan nin kwarta para ha Dios. Hin ya-rin, homin ot nagkohaw nakom nin manakop kona bana ta kay ot naabot a panaon a intakda nan Dios para kona.

Kay Basta-basta Ma-ka a Kakaon ni Jesus

²¹ Ninghan, hin ampangaral yay naman hi Jesus itaw ha timplo, wana, “Kay maboyot ay omalih ako, bi-sa ti-tingkapon moyo ko. Balo ta mati kamon kay na-patawad a main moyon kasalanan, tan kay kamo maka-ka ha logar a kaon ko.”

²² Hin ya-rin, wanlan Israelita, “Magpakamati ya wari, ta na-halita nan kay tamo maka-ka ha logar a kaon na?”

²³ Kot wani Jesus konla, “Taga kamo iti ha lota, kot hiko, taga ko ha langit. Makamondo kamo, kot hiko ambo. ²⁴ Ya-rin a bara-nan no anongkot imbalita ko komoyo a mati kamon kay na-patawad a kawkasalanan moyo. Nga-min, no kay kamo mi-pol a hiko kot naibat ha langit ay mati kamon kay na-patawad a kawkasalanan moyo.”

²⁵ Hawanin, wanla kona, “Hino ka kot talaga?”

Wanan in-obat ni Jesus, “Yay imbalita koy na komoyo paibat ot hin ompisa. ²⁶ Lako ot a maibalita tan maihosga ko komoyo. Biig potog odti ta yay nanogo kongko ay potog, tan yay anibalita ko komoyon tawtawo ha mondo ay yay nalngo ko kona.”

²⁷ Kot kay la naintindyan nin aw-Israelita a yay antotolon ni Jesus ay tongkol konan Dios a Ama na. ²⁸ Kanya wani Jesus konla, “Painsan, no hiko a Naglalaman Tawo kot ita-gay moyoy na ha kros ay itaw moyo maintindyan a hiko talagay inhogo nan Dios tan homin akon anggaw-on ha sarili kon kalabayan, nokay yay anhalitaon ko ay ayon ha intoro na kongko nin Ama ko. ²⁹ Yay nanogo

kongko ay kalamo-lamo ko. Kay na ko ampolayan nin Ama, bana ta pirmi kon anggaw-on yay bawbagay a ka-palilikot kona.”

³⁰ Hin imbalita nay anorin ni Jesus, lako a tinompol kona.

Pa-no Maalih ha Pa-makaalipon

³¹ Bi-sa wani Jesus konlan Israelita a antompol ana kona, “No patoloy moyon honolon a tawtotoro ko, potog a dawdisipolos katamo, ³² mabilbi moyo yay kaptogan, tan yay kaptogan a mangalih komoyo ha pa-makaalipon.”

³³ Wanlan in-obat koni Jesus, “Lawlipi na kami ni Abraham, tan nika-ka-noman ay kay kami nag-in alipon nin hinoman. Anongkot hinalita mon maalih kami ha pa-makaalipon?”

³⁴ Obat ni Jesus, “Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, hinoman a ampagkasalanan ay alipon nin kasalanan. ³⁵ Yay a-say alipon ay ambo yan kalamo ha pamilya anggan-angga, kot yay a-say anak ay myimbroya ha pamilya na anggan-angga. ³⁶ Kanya, no yay Anak nan Dios a mamilibri komoyo ha kasalanan, talagan libri kamoy nan anggan-angga. ³⁷ Tanda ko a lawlipi kamo ni Abraham, kot ha dobali nin ya-rin ay labay moyo ko syimprin patyon, bana ta kay moyo ambiyan logar a totoro ko ha main moyon kanakoman. ³⁸ Yay an-ibalita ko ay yadtaw nantandaan ko konan Ama ko ha langit. Hikamoy namaot ay anggaw-on moyoy nantandaan moyo konan impagka-ama moyo.”

Hi Satanas a Impagka-ama Moyo

³⁹ Kot wanlay naman koni Jesus, “Hi Abraham a impagka-ama mi.” Kot wani Jesus konla, “No talagan lawlipi kamo ni Abraham, dapat komon yay gawgawa moyo ay bilang ha gawginwa na. ⁴⁰ Halako ta labay moyo kon patyon, anta an-ibalita kon bongat komoyoy kaptogan a nandaan ko konan Dios. Kay na gaw-on ni Abraham yay anorin. ⁴¹ Wangkoy naor, yay anggaw-on moyo ay bilang ha ginwa nan impagka-ama moyo.”

Kot wanla kona, “Ambo kamin awa-nak ha likol, yay Dios bongat a ambilbion min Ama mi.”

⁴² Wani Jesus konla, “No komon ta yay Dios a an-ipag-Ama moyo, dapat komon labyon moyo ko ta nangibat ako kona. Kay ko nako iti ha sarili kon kalabayan, nokay inhogo na ko.

⁴³ Tanda moyo doman no anongkot kay moyo angkaintindyan a an-ibalita ko? Bana bongat ta kay moyo labay long-on a hawalita ko.

⁴⁴ Hi Satanas a impagka-ama moyo, kanya yay labay-labay moyon gaw-on ay yay kalabayan na. Paibat hin ibat ay ma-mangmati yan tawo, tan angkomontra ha kaptogan bana ta disnodon homin logar a kaptogan kona. Kada ampanalita ya nin kagalotoyan, ya-rin a natoral na, palibhasay magalotoy ya tan hiyay ama nin halban kagalotoyan. ⁴⁵ Kot hiko, palibhasay an-ibalita ko yay kaptogan, kanya kay moyo ko ampi-polon.

⁴⁶ Hino man wari komoyo a maka-pibalita a hiko kot nakagwa kasalanan? No homin, ta kaptogan a an-ibalita ko, anongkot man ta kay moyo ko ampi-polon? ⁴⁷ Hinoman a tawo nan Dios ay ampanglongo ha halita nan Dios. Kot hikamo,

kanya kay kamo ampanglongo bana ta ambo na kamon tawtawo.”

Hi Jesus tan hi Abraham

⁴⁸ Hin ya-rin ay wanlan hilay Israelita koni Jesus, “Tawo kan lingoy katotpol a bilang konlan taga Samaria tan nilooban ka ot doka a ispirito.”

⁴⁹ Wanlan in-obat ni Jesus, “Kay ko nilooban nin doka a ispirito ta anggomalang ako konan Ama ko ha langit, kot hikamo, amparorokaon moyo ko. ⁵⁰ Kay ko ampaningkap pamomori para kongko, kot main ampaningkap nin pamomori para kongko, tan hiyay nay manosga. ⁵¹ Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, hinoman a anhomonol ha hawhalita ko ay kay makaranas nin kamatyan mika-ka-noman.”

⁵² Wanlay naman kona nin hilay Israelita, “Hawanin, talagan na-paptogan mi nan nilooban kan doka a ispirito. Nga-min, maski man hi Abraham tan hilay pawpropita nan Dios ay ni-kati. Kot hika, anhalitaon mon hinoman a anhomonol ha hawhalita mo ay kay makaranas nin kamatyan mika-ka-noman. ⁵³ Mas maka-pangyayari ka ot wari dinan konan kalimpapopapooan tamon hi Abraham? Hiya tan hilay pawpropita nan Dios ay pari-parihon nati, kot hika, anya kot a labay mon palwahon no hino ka?”

⁵⁴ Wanlan in-obat ni Jesus, “Mag-in homin kwinta no hikoy mamori ha sarili ko. Yay ampamori kongko ay yay Ama ko a anhalitaon moyon Dios moyo. ⁵⁵ Balo ta ambo moyo yan bilbi, kot hiko, bilbi ko ya. No halitaon kon

ambo ko yan bilbi ay mag-in akon magalotoy a bilang komoyo. Kot yay potog, bilbi ko ya tan anhonolon koy hawhalita na. ⁵⁶ Hi Abraham a ambilbion moyon kalimpapo-papoan ay maliga yan nana-gan ha kala-lato ko. Na-kit nay naor yadi, kanya nalilikot ya.”

⁵⁷ Hawanin, wanlan Israelita kona, “Anta homin ka ot limampolo a taon, pa-no mo man na-kit hi Abraham?”

⁵⁸ Wanan in-obat ni Jesus konla, “Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, ba-yo ya ot in-abing hi Abraham, hiko ay hikoy na.” ⁵⁹ Konan ya-rin a hinalita na a impantay nay sarili na ha Dios ay nangwa hilan bawbato a aw-Israelita ta labay la yay nan batibaton para patyon. Kot nakaari hi Jesus, bi-sa inomalih yay na ha timplo. Nagpawan ya ha pibotlayan lan malabong a tawo, kanya ya nakalikal.

9

Pinaabig ni Jesus yay A-say Lalakin Bolag

¹ Lo-gan anlalako hi Jesus kalamo hilay disipolos na, na-kit lay a-say lalakin bolag paibat hin in-abing. ² Hawanin, pinastang la hi Jesus, “Maistro, hino kari a nagkasalanan ta in-abing yan bolag orin, hiya wari o hilay matoantawo na?”

³ Wanan in-obat ni Jesus, “Yay pa-mag-in nan bolag ay ambo bana ta nagkasalanan ya o yay matoantawo na, nokay pigaw maipa-kit a kapangyarian nan Dios. ⁴ Kailangan gaw-on koy an-ipagawa nan Dios a nanogo kongko lo-gan pahal awlo ot, ta anlomato a panaon a pa-hal yabi

a homin anan makagawa. ⁵ Lo-gan iti ko ot ha mondo, hikoy hawang nin tawtawo ha mondo.”

⁶ Pa-makahalita naddi, nilomora ya ha lota, bi-sa inlaok nay lora na ha lota ta imponah na ha mata nan lalakin bolag. ⁷ Ba-yo wana kona, “Mako kan mila-moh itaw ha ampalyoan a anha-wayan Siloe.” (Yay labay totolon “Siloe” ay inhogo.) Nako yay naor nila-moh itaw, bi-sa norong yay nan ampaka-kit.

⁸ Hin na-kit la yan kawkaholibay na tan hilay datin ampaka-kit kona hin ampakilimoh ya ot, wanla, “Ambo doman yadti yay lalakin datin antoklo ison ta ampakilimoh?” ⁹ Main nanalita a “Hiyay naor!” Balo ta wanlan laloma, “Ambo, kalopa nan bongat.” Hawanin, wanan yay main lalaman, “Hikodtaw datin bolag.” ¹⁰ Kanya wanla kona, “Pa-no ka man naka-kit?” ¹¹ Wanan in-obat, “Yadtaw lalakin angkotanawon lan Jesus ay nano-pak nin lota, bi-sa na imponah ha loway mata ko. Wana kongko, ‘Mako kan mila-moh itaw ha ampalyoan a anha-wayan Siloe.’ Kanya nako kon nila-moh. Tongwa naor naka-kit akoy na.” ¹² Wanlay naman kona, “Ayti ya man ana?” “Kay ko tanda,” wanan in-obat.

Inosisa lan Paw-Pariseo yay Datin Bolag

¹³ Hawanin, inawit la yay datin bolag konlan paw-Pariseo. ¹⁴ Awlon Pa-mainawa nga-min hin ya-rin nano-pak hi Jesus nin lota ta pinaabig na yay bolag. ¹⁵ Kanya pinastang la yay namaot nin paw-Pariseo no pa-no ya naka-kit. Wana konla, “Pinonahan nan to-pak a lota a loway mata ko bi-sa nila-moh ako, kanya ampaka-kit akoy na.”

¹⁶ Hawanin, wanlan laloman paw-Pariseo, “Kay ya nangibat ha Dios yadtin tawo bana ta ampamaabig ya maskin Awlon Pa-mainawa.” Kot wanlan laloma, “No tawo yan bongat a makasalanan, pa-no ya wari makagawa nin anorin a ka-paka-ngap a bawbagay?” Bana konan yadti ay kay hilay na nanga-piasa-san opinyon.

¹⁷ Kanya pinastang la yay naman odtin datin bolag, wanla, “Hapa hika, anyay ma-halita mo tongkol kona ha hinalita mon pa-maabig na komo?”

Wana, “A-sa yan propita nan Dios.”

¹⁸ Kot kay la ot pini-pol nin pawpoon nin Israelita a talagan dati yan bolag ta bi-sa pinaabig, kanya impaha-wayan lay matoantawo na. ¹⁹ Wanlan impastang konla, “Yadti domay anak moyo, tan talaga doman in-abing yan bolag? Anongkot man ta ampaka-kit yay na hawanin?”

²⁰ Obat lan matoantawo na, “Iya, anak mi ya, tan talagan in-abing yan bolag. ²¹ Balo ta kay mi tanda no anongkot ampaka-kit yay na hawanin tan no hinoy namaabig kona. Hiyay nay pastangon moyo ta hosto ya man ana ha idad. Makahalita yay namaot tongkol ha sarili na.”

²² Anodti imbalita lan matoantawo na bana ta angkali-mo hila konlan pawpoon nin Israelita. Nga-min, piniasa-sawan la a alihon ha pa-makamyimbrow ha sinagoga la yay hinoman a mamibalita a hi Jesus kot yay Cristo. ²³ Yadti bara-nan no anongkot wanlan matoantawo na a

hosto yay na ha idad a anak la tan hiyay dapat pastangon.

²⁴ Bana ta anodtaw, impaha-wayan la yay naman nin pawpoon nin Israelita yay lalakin datin bolag, ta wanla kona, “Alang-alang konan Dios, mangalimpotogan ka. Tanda mi a yadtaw tawo ay a-sa yan makasalanan.”

²⁵ Wanan in-obat konla, “Kay ko tanda no makasalanan ya o ambo. A-say bagay bongat a tanda ko, bolag ako hin yadtaw kot hawanin ay ampaka-kit akoy na.”

²⁶ Pinastang la yan oman, wanla, “Anya kot talagay ginwa na komo? Pa-no na pinaabig a mata mo?”

²⁷ Wanan in-obat konla, “Nayari koy nan imbalita komoyo, kot kay moyo syimpri pini-pol. Anongkot man ta labay moyon malngo oman? Labay moyo wari mag-in disipolos nay namaot?”

²⁸ Hawanin, pinanalitaan la yan doka, wanla, “Hikay disipolo na. Hikami balo ay dawdisipolos ni Moises. ²⁹ Tanda mi a kina-totol nan Dios hi Moises, kot ya-rin a tawo ay kay mi tanda no ayti ya nangibat.”

³⁰ Hawanin, wanan in-obat nin yadtin datin bolag, “Ka-paispanta ya-rin a kay moyo tanda no ayti ya nangibat, ha dobali nin nagawa nan maka-kit akoy na. ³¹ Tanda tamo syimpri a kay na anlong-on Dios yay an-idawat nin tawtawon makasalanan, balo ta hilay tawtawon maptog a pa-magsamba la kona tan mahonol ha kalabayan na, hila-rin a anlong-on na. ³² Nika-ka-noman ay kay homin ot nalngo a main naka-paabig nin tawon in-abing bolag. ³³ Kanya, no wari ta yadtin

tawo kot kay ya inhogo nin Dios, homin yan magawa.”

³⁴ Wanlan in-obat kona, “Halako mo kamin pangaralan, anta a-sa kan makasalahan paibat hin in-abing ka.” Bi-sa inalih la yay na ha pa-makamyimbrow na ha sinagoga.

Yay Kay Antompol koni Jesus ay Pa-hal Bolag

³⁵ Na-tandaan ni Jesus yay pa-ngalih lan paw-poon nin Israelita konan lalakin datin bolag ha pa-makamyimbrow na ha sinagoga la. Kanya hin na-kit na ya, wana kona, “Antompol ka doman ha Anak nan Dios?” ³⁶ Wanan in-obat nin yadtin lalaki, “Maistro, hino ya kot orin pigaw tompol ako kona.” ³⁷ Wani Jesus kona, “Na-kit mo yay na, tan hiyay nay ka-totol mo hawanin.” ³⁸ Wana koni Jesus, “Katawan, antompol ako komo.” Bi-sa nanalimokor yan sinomamba kona.

³⁹ Wani Jesus, “Yay pa-mako ko iti ha kalotaan ay pangibatan a ma-pihiyay hilay tawtawon antompol ha Dios konlan kay antompol. Kanya hilay datin bolag a kaisipan ay ma-kit lay kaptogan, kot hilay ampagmahi-ban a wanlay angka-kit lay kaptogan ay mabolag ana ingat a main lan kaisipan.” ⁴⁰ Main paw-Pariseo itaw a nakalngo nin ya-rin hinalita ni Jesus, kanya wanla kona, “Labay mo doman totolon, bolag anamaot a kaisipan mi?” ⁴¹ Wani Jesus konla, “No komon ta bolag a kaisipan moyo, ambo moyo komon kasalahan a kay kamo antompol kongko. Kot bana ta wamoyoy angka-kit moyoy kaptogan, balo ta kay kamo syimpri antompol kongko, kanya kay ot naalih a kasalahan moyo.”

10

Yay Alimbawa Tongkol ha Koral lan Kawkarniro

¹ Hawanin, wani Jesus, “Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, hinoman a anlomoob ha koral lan kawkarniro nin kay ampagpa-wan ha polta, nokay basta yay nan bongat lomoob nin ampoli ha ambo dapat pagpa-wanan ay a-sa yan mahiba tan tolisan. ² Balo ta yay ampagpa-wan ha poltan koral ay ya-rin talagay pastol nin kawkarniro. ³ Ampaloobon na yan bantay nin koral, tan anlong-on lan kawkarniro a bosis na. Anha-wayan na hila ha kanya-kanyan ngalan ta palikolon hila ha koral. ⁴ Bi-sa, no nailikol na hilay na, ampango-nawan na hilay nan mako ha pagpastolan, ta bi-sa an-omaloyon hilay nay kawkarniro kona, palibhasay bilbi lay bosis na. ⁵ Kay hila homonol ha laloman tawo, nokay masbali ampolayo hila ta ambo lan bilbi a bosis.”

⁶ Tinotol ni Jesus odtin alimbawa konla, kot kay la naintindyan a labay nan totolon.

Hi Jesus yay Labah a Pastol

⁷ Kanya wana ot ni Jesus konla, “Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, hiko ot yay pa-hal poltan koral lan kawkarniro. ⁸ Halban lan ni-po-na kongko a ampagkonwari inhogo na hilan Dios ay pa-hal mangahiba tan tawtolisan, kot hilay pa-hal kawkarniro ay kay hila hinomonol konla. ⁹ Oliton ko, hiko yay pa-hal poltan koral. Hinoman a pa-hal karniro a lomoob ha

koral nin magpa-wan kongko ay malipyas, bisa libri yan lomoob-lomikol ha koral tan makaromog yan magandan pastolan. ¹⁰ Kot yay tawon maialimbawa ha mahiba ay mako yan bongat ha kawkarniro para maniba, mangmati tan manira. Hiko balo ay nako ko iti ha kalotaan para ma-biyan hilan biyay, yay biyay a sangkagandawan.”

¹¹ [Wanay naman ni Jesus,] “Hiko yay labah a pastol. Bilang a-say labah a pastol ay an-ibi koy biyay ko alang-alang konlan kawkarniro ko. ¹² Kot yay tawon pa-hal an-opaan bongat ay hakalako, bana ta ambo yan potog a pastol tan ambo nan ikon a kawkarniro. No main yan makit anlomato a mabayanin ason talon, ibati nay kawkarniro ta molayo ya. Kanya yay mangyari ay main makwa konlan ampastolan na tan hilay lawlaloma ay miboyak. ¹³ Ibatinay nan bongat a kawkarniro palibhasay an-opaan yan bongat kanya kay na hila an-ipag-inakit. ¹⁴ Oliton ko, hiko yay labah a pastol. Bilbi ko hilay aw-ikon ko, tan bilbi la koy namaot. ¹⁵ Anorin ot bongat komi ni Ama ko, bilbi na ko tan bilbi ko yay namaot. Handa kon ibi a biyay ko alang-alang konlan pa-hal kawkarniro ko. ¹⁶ Main ako ot lawlaloman pa-hal karniro a kay ot nailoob konan yadtin pa-hal koral ko. Kailangan iloob ko hilay namaot ta bi-sa long-on la ko. No anorin, asa-sa hilay nay pa-hal ampastolan ko, tan asa-say namaot a pastol la.

¹⁷ “Kanya na ko anlabyon nin Ama ay bana ta an-ibi koy biyay ko alang-alang konlan pa-hal kawkarniro ko. Ibi koy biyay ko, ambo bongat

para mati nokay para mabyay ot oman. ¹⁸ Homin maari mangwan biyay ko, nokay losob ha nakom kon an-ibi odti. Main akon kapangyarian nin ibi yadti tan kowon oman. Yadti a impanogo nan Ama ko kongko.”

¹⁹ Bana konan yadtin imbalita ni Jesus, kay anaman nanga-piasa-sa a opinyon lan hilay pawpoon nin Israelita. ²⁰ Wanlan karamilan konla, “Nilooban yan doka a ispirito, kanya hira anay olo na. Anongkot manglongo tamo ot kona?”

²¹ Kot wanlan laloma, “Yay anhalitaon na ay ambo hawhalita nin tawon nilooban doka a ispirito. Main wari doka a ispirito a maka-paabig nin bolag?”

Kay La Tinanggap hi Jesus nin Hilay Pawpoon nin Israelita

²² Kay naboyot, nakalato anaman a anibirsaryo nin timplo ha Jerusalem. Panaon layop hin ya-rin. ²³ Hi Jesus ay anlalako itaw ha timplo konan yay anha-wayan Balkon ni Ari Solomon.

²⁴ Tongwa, piniroropongan la yan pawpoon nin Israelita, ta wanla kona, “Anggan maka-no mo kami ot kari pata-ganon nin ma-bilbi no hino kan talaga? No hika talaga yay Cristo, ibalita mo pay na komi nin malino.”

²⁵ Wanan in-obat ni Jesus konla, “Imbalita koy na komoyo, kot kay moyo ampi-polon. Yay mawmilagron an-ipagawa na kongko nin Ama ko ay ampamaptog tongkol kongko. ²⁶ Kot kay kamo ampi-pol bana ta ambo kamon kabilang ha pa-hal kawkarniro ko a bilang imbalita koy nay naor komoyo. ²⁷ Hilay pa-hal kawkarniro ko ay ampanglongo kongko. Bilbi ko hila, tan

anhomonol hila kongko. ²⁸ Ambiyon ko hila biyay a homin anggawan, tan mika-ka-noman ay kay hila miparoka nin mi-ka ha impyirno. Kay homin anamaot maari makahamham konla ha gamot ko. ²⁹ Impa-taya na hila kongko nin Ama ko a makapangyayari ha halban, tan disnodon homin anamaot makahamham konla ha gamot nan Ama ko. ³⁰ Hiko tan yay Ama ay asa-sa.”

³¹ Bana konan yadtin hinalita ni Jesus, nangwa hilay naman bawbato a pawpoon nin Israelita para batibaton hi Jesus anggan mati. ³² Kot wani Jesus konla, “Lako a impa-kit ko komoyon gawgawa kaabigan a impagawa na kongko nin Ama ko. Ayti man wari ison ha nagawa ko a bara-nan ta labay moyo kon basyowon bato?”

³³ Wanlan in-obat nin hila-rin a pawpoon, “Ambo bana ha gawgawa mon kaabigan a labay mi kan basyowon, nokay bana ha pa-mastabasta mo ha Dios. Anta tawo kan bongat, ampagkonwari kan Dios.”

³⁴ Kot wani Jesus konla, “Ambo doman ha kawkapanogoan nan Dios a ampanga-gotan moyo ay main nakasolat a wanan Dios ha hawhowis, ‘An-ibalita ko a dawdios kamo.’

³⁵ Tanda tamo a yay Halita nan Dios ay kay mabali. Hawanin ta imbalita na konlan hila-rin hawhowis a dawdios hila, ta yay dawdisisyon a inimbi la ay ibat kona, ³⁶ anongkot man ta anhalitaon moyon ambasta-bastawon koy Dios konan yay hinalita kon Anak na kon Dios, anta intatala na kon ihogo iti ha kalotaan? ³⁷ No komon ta kay ko anggaw-on yay gawgawa a anipanogo na kongko nin Ama ko, ison ay kay moyo

ko dapat pi-polon. ³⁸ Kot bana ta anggaw-on koy naor a pawpinanogoan na kongko, maski man kay moyo ko ampi-polon, mi-pol kamo tana ha gawgawa ko pigaw maintindyan moyo tan mapi-pol a yay Ama ay iti kongko, tan hiko ay iti konan Ama.”

³⁹ Hin ya-rin ay labay la yay naman komon dakpon hi Jesus, balo ta nakaiwas ya syimpri konla.

⁴⁰ Nako yay naman hi Jesus tan hilay disipolos na ha dobali nin Kabatwan Jordan, itaw ha logar a ampamaotismowan ni Juan Bautista hin o-na. Itaw hila yapon nagpirmi. ⁴¹ Lako a tawtawon ni-pako kona itaw, a wanla, “Hi Juan Bautista ay homin yan ginwa mawmilagro, balo ta halban imbalita na tongkol koni Jesus ay potog.”

⁴² Kanya lako a tawtawo itaw a tinompol koni Jesus.

11

Hin Nati hi Lazaro

¹ Hin yadtaw ay main a-say lalakin nagmasakit a hi Lazaro a taga baryon Betania. Talakaka la ya ni Marta tan hi Maria. ² Yadti hi Maria a namibo-bo nin pabanglo konan Katawan ta bi-sa pinonahan na ot nin habot na yay ayi na. ³ Hin ya-rin anaor a nagmasakit hi Lazaro, namihogo hiladtin mitalakaka koni Jesus, ta wanla, “Katawan, main masakit yay anlabyon mon amigo.”

⁴ Hin nalngo nadti ni Jesus, wana, “Yadtin masakit ni Lazaro ay kay mangangga bongat

ha kamatyan, nokay nangyari yadti pigaw ma-parangalan yay Dios, tan ha anorin a paralan ay ma-parangalan akoy namaot, hiko a Anak nan Dios.”

⁵ Hiladtin mita-talakakan Marta, Maria tan Lazaro ay pari-parihon anlabyon ni Jesus.

⁶ Anodtaw pa man, hin na-balitaan nadtin pamagmasakit ni Lazaro, namaonggan ya ot loway awlo itaw ha logar a kina na. ⁷ Pa-makayari,

wani Jesus konlan disipolos na, “Magbolta tamoy na itaw ha probinsyan Judea.” ⁸ Kot wanlan

disipolos na, “Maistro, naka-no bongat odtaw labay la kan batibaton bato nin pawpoon tamon Israelita. Anongkot man ta mako kay naman

itaw?” ⁹ Wanan in-obat ni Jesus a imparalan ha alimbawa, “Ambo doman main labinloway oras

a mahawang ha a-say awlo? Kanya yay tawon pa-hal anlomalakon awlo ay kay ya ampibitol palibhasay angka-kit nay hawang ha mondo.

¹⁰ Kot hinoman a pa-hal anlomalakon yabi ay ampiba-tol ya bana ta homin yay hawang kona.”

¹¹ Pa-makahalita nadtin ni Jesus, wana ot, “Hi Lazaro a amigo tamo ay angka-lok. Kaon ko ya ta pokawon.” ¹² Wanlan disipolos kona,

“Katawan, labah no-nin no angka-lok ya, ta omabig yay na.”

¹³ Yay labay na paytin totolon ni Jesus ay nati na hi Lazaro, kot hay wanlan disipolos na ay talagan angka-lok yan bongat. ¹⁴ Kanya malino nay nan

imbalita ni Jesus konla, wana, “Nati yay na hi Lazaro. ¹⁵ Kot bana komoyo ay maliga kon kay ko itaw hin nati ya ta pigaw mas lalo kamon tompol kongko. Kanya mako tamoy na.”

¹⁶ Hin ya-rin, hi Tomas a anha-wayan Kambal

ay wana konlan kapara nan disipolos, “Sigi, maki-ka tamo kona maskin anggangan kamatyan.”

Hi Jesus yay Ampamaorong Mabyay tan yay Ampamin Biyay a Homin Anggawan

¹⁷ Pa-makalato ni Jesus tan hilay disipolos na ha baryon Betania, na-tandaan na a a-pat a awlo yay nan naitabon hi Lazaro. ¹⁸ Yay baryon Betania ay madani ha syodad Jerusalem, manga toloy kilometro bongat a distansya. ¹⁹ Lako konlan Israelita a taga Jerusalem a nako para maki-damay-damay konli Marta tan Maria ha pangamati nin talakaka lan hi Lazaro.

²⁰ Pa-makalngo ni Marta a ampakalato hi Jesus, hinakbat na ya, kot hi Maria ay na-bati ya ha bali la. ²¹ Wani Marta koni Jesus, “Katawan, no komon ta iti ka hin ya-rin, kay ya komon nati a talakaka ko. ²² Anodtaw pa man, tanda ko syimpri a maski hawanin, anyamay dawaton mo konan Dios ay ibi na komo.”

²³ Wani Jesus kona, “Mabyay yan oman a talakaka mo.”

²⁴ Wani Marta kona, “Tanda kon morong ya ot mabyay ha hoyot a awlo a pabyayon oman hilay nawni-kati.”

²⁵ Wani Jesus kona, “Hikoy ampamaorong mabyay tan yay ampamin biyay. Hinoman a antompol kongko, anggano man mati ya ay mabyay ya ot oman. ²⁶ Tan hinoman a ampagbiyay nin antompol kongko ay kay mati mika-ka-noman. Ampipolon mo doman yadti?”

²⁷ Wani Marta, “Iya, Katawan, ampi-polon ko a hika yay Cristo, yay Anak nan Dios a impangako nan ihogo iti ha kalotaan.”

Tinomangih hi Jesus

²⁸ Pa-makahalita naldi ni Marta, norong yan domali ta kina nay talakaka nan hi Maria, ta wanan in-anah, “Nakalato yay nay Maistro. An-ipa-ka na ka.”

²⁹ Hin nalngo naldi ni Maria, inomdong yan tampol para hakbaton hi Jesus. ³⁰ (Hin ya-rin ay itaw hila ot ni Jesus ha likol nin baryo, ha logar a pinanakbatan ni Marta kona.) ³¹ Hilay Israelita a ampaki-damay-damay konli Maria, hin na-kit lan inomdong yan tampol ta bi-sa nilomikol ay tinombokan la ya. Hay wanla no mako ya ha pinanabonan para tomangih itaw.

³² Hin nakalato hi Maria itaw ha kamainan li Jesus, nanalimokor ya ha arapan na, ta wana kona, “Katawan, no komon ta iti ka hin ya-rin, kay ya komon nati a talakaka ko.”

³³ Hin na-kit ni Jesus a antomangih hi Maria pati hilay Israelita a naki-ka kona, nabagbag a kanakoman na tan nilomolo ya. ³⁴ Bi-sa wana konla, “Ayti moyo ya inigwa?”

Wanlan in-obat, “Katawan, ki-ka ka ta biliwon mo.”

³⁵ Hin ya-rin ay tinomangih hi Jesus. ³⁶ Wanlan Israelita, “Talagan inaro na hi Lazaro.” ³⁷ Kot wanlan laloma, “Namaabig yan bolag, anongkot man ta kay ya ginomwa paralan pigaw kay ya komon nati hi Lazaro?”

Pinaorong Nabyay hi Lazaro

³⁸ Nabagbag anaman a kanakoman ni Jesus pamakalato na ha pinanabonan koni Lazaro. Yadti ay a-say kwiba a hinaraan nin mahi-ban a bato. ³⁹ Bi-sa wani Jesus, “Alihon moyoy bato.”

Kot wani Marta a talakaka nan yadtin nati, “Katawan, sigoradon main anan angot hawanin, ta a-pat a awlo yay nan nati.”

⁴⁰ Wani Jesus kona, “Ambo doman imbalita ko komo a no mi-pol ka ay ma-kit moy kapangyarian nan Dios?” ⁴¹ Hin ya-rin ay inalih lay naor yay bato a impanara ha pinanabonan koni Lazaro. Tinomangal hi Jesus ha langit, ta wana, “Ama, ampasalamat ako ta nilngo moy dawat ko. ⁴² Tanda ko a lawah mo kon anlong-on, anodtaw pa man, an-ibalita kodti alang-alang konlan tawtawo iti, pigaw mi-pol hila a hika a nanogo kongko.” ⁴³ Pa-makahalita nadti ni Jesus, wana ha makhaw a bosis, “Lazaro, lomikol ka.” ⁴⁴ Nilomikol yay naor hi Lazaro nin nakakolkol ot ha gamot tan ayi na yay pinon tilan mapoti a pantabon, bi-sa nakahakob ot panyo a olo na. Wani Jesus ha tawtawo, “Alihon moyoy ingkolkol kona, pigaw libri yay na.”

Yay Planon Pa-mapati koni Jesus

(Mateo 26:1-5; Marcos 14:1-2; Lucas 22:1-2)

⁴⁵ Hawanin, hiladtaw Israelita a tinomombok koni Maria, lako konla a tinompol koni Jesus hin na-kit lay gawginwa na. ⁴⁶ Kot balo hilay laloma ay nako konlan paw-Pariseo ta inhombon lay ginwa ni Jesus. ⁴⁷ Kanya hilay pawpoon pari tan hilay paw-Pariseo ay tinipon lay kawkapara lan myimbro nin pinakamata-gay a konsiho nin

nasyon Israel, ta wanla, “Anyay gaw-on tamo? Yadtin tawo ay lako a anggaw-on nan mawmi-lagro. ⁴⁸ No po-layan tamo ya, halban tawo ay mi-pol kona, ta bi-sa hilay tawtaga Roma a ampamoon kontamo ay mako iti ta hiraon lay Masagradon Timplo tamo pati yay main tamon nasyon.”

⁴⁹ Kot yay a-sa konla a hi Caifas a pinakapoon pari hin ya-rin a taon ay wana konla, “Bilang kamon homin tanda. ⁵⁰ Kay moyo doman angkaisipan a mas labah ot para kontamo a a-say tawo tanay mati para ha halban, dinan manganggawan a nasyon tamo?” ⁵¹ Yadtin imbalita ni Caifas [ay hola] a kay nangibat ha sarili nan kaisipan, nokay palibhasay hiyay naor a pinakapoon pari hin ya-rin a taon ay impanakom nan Dios kona a hi Jesus kot mati para ha halban Israelita, ⁵² tan ambo bongat para ha aw-Israelita, nokay paray namaot ha halban magin awa-nak nan Dios ha intiron mondo pigaw ma-piasa-sa na tamoy halban. ⁵³ Kanya paibat hin ya-rin a awlo ay ampipapa-nowan lay na nin pawpooon nin Israelita no pa-no la maipapati hi Jesus.

⁵⁴ Bana konan yadti ay kay yay na ampagpakit hi Jesus ha probinsyan Judea. Nokay nako ya nin kalamo hilay disipolos na ha a-say babali a anha-wayan Efraim a madani ha disyirto, ta itaw hila yapo nagpirmi.

⁵⁵ Hin ya-rin ay madani nay Pistan Pamakalibri nin Israelita. Lako konlan Israelita a tawtaga probinsya a mahakbay nako ha syodad Jerusalem para gaw-on la yapon yay sirimonyan

pa-manglinis nin sawsarili ba-yo hila makipista.
⁵⁶ Hin ya-rin, hilay tawtawo itaw ha timplo ay antingkaon la hi Jesus, wanla ha a-sa tan a-sa, “Anyay wamo? Kay ya wari mako kipista?” ⁵⁷ Nga-min, impanogo lan pawpoon pari tan paw-Pariseo a hinoman a magtanda nin kamainan na ay dapat ibalita konla pigaw maipadakop la ya.

12

Imbo-bo koni Jesus a Pabanglo (Mateo 26:6-13; Marcos 14:3-9)

¹ Hin a-nom a awlo tana ba-yo Pistan Pa-makalibri ay nako hi Jesus kalamo hilay disipolos na ha baryon Betania a kamainan ni Lazaro, yay lalakin pinaorong nan nabyay. ² Pinaghandaan la yan pangaponan hi Jesus itaw. Hi Marta a ampamidolog nin pa-mangan. Hi Lazaro namaot ay a-sa ya ha kawkarongo ni Jesus nin ampangan. ³ Hin ya-rin ay nangwa hi Maria nin kapikna litro nin mablin klasin pabanglo a poron nardo, bi-sa imbo-bo na ha ayi ni Jesus, ba-yo na pinonahan nin habot na. Yay lalo bali ay napno nin angot pabanglo. ⁴ Hawanin, yay a-sa konlan disipolos ni Jesus, hi Judas Iscariote a anak ni Simon tan hiyay magtraidor kona ay wana, ⁵ “Anongkot kay ingat inlako ya-rin a pabanglo ha alagan opa nin tolonyatos a awlo, ta bi-sa inimbi komon a na-paglakoan konlan mangairap?” ⁶ Imbalita nadi, ambo bana ta anipag-inakit na hilay mangairap, nokay bana ta

a-sa yan mahiba. Nga-min, hiyay ampiga-got nin kwarta la ta bi-sa ampangopitan nadti.

⁷ Kot wani Jesus, “Po-layan moyo yan bongat, ta yadtin ginwa na ay pa-miparihadoy na para ha pa-nabon kongko. ⁸ Hilay mangairap ay pirmi moyon maipagkalamoan, kot hiko, maantor tanay panaon a maipagkalamoan moyo ko.”

Plano lan Patyon hi Lazaro

⁹ Lako syimprin Israelita a naka-tanda a itaw hi Jesus ha baryon Betania. Nako hila itaw, ambo bongat para biliwon hi Jesus, nokay labay lay namaot biliwon hi Lazaro a pinaorong nan nabyay. ¹⁰ Bana konan yadti, plinano lan pawpoon pari a patyon lay namaot hi Lazaro. ¹¹ Nga-min, lako anay Israelita a inomalih konla ta tinompol hilay na koni Jesus bana ha pa-maorong nan nabyay koni Lazaro.

Yay Kalo-loob ni Jesus ha Jerusalem

(Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Lucas 19:28-40)

¹² Kinadilapan, na-balitaan lan lako a tawon nakipista a mako hi Jesus ha syodad Jerusalem.

¹³ Kanya nampi hilan bawbolong kayon bilang itsoran bolong ongot, ta ginamit la para ipa-kit a main lan kaga-galang ha pananakbat la koni Jesus. Wanlan inho-holyak, “Viva! Poriwon yay Ari nin Israel a ampakalato ha ngalan nan Katawan!” ¹⁴ Hin main yan na-kit hi Jesus a-say malago a asno ay pinagkabayowan na. Wanay naor ha Masanton Kasolatan,

¹⁵ “Ando kamo mahalak, hikamoy tawtawo ha Sion, [labay totolon Jerusalem.]

Bilyon moyo! Ampakalato yay nay Ari moyo Nin nakalolan ha kilaw asno.” ¹⁶ Hin yarin, hilay disipolos ni Jesus ay kay la ot naintindyan a yadti kot nangyari ayon ha Masanton Kasolatan. Kot hin norong yay nan nabyay hi Jesus ay itaw lay na napanomtoman a main anorin a nakasolat tongkol kona bi-sa anorin anaor a nangyari kona.

¹⁷ Hawanin, hilay tawtawon naka-kit a pinaorong nan nabyay ni Jesus hi Lazaro hin hina-wayan na yay naor lomikol ha pinanabonan a namaptog tongkol konan yadti. ¹⁸ Kanya yadti a bara-nan no anongkot hinakbat la yan lako a tawtawo, bana anaor ta na-balitaan lay tongkol konan yadtin milagro.

¹⁹ Kanya wanlan paw-Pariseo ha a-sa tan a-sa, “Homin tamoy nan magawa. Bilyon moyo, halos halban tawtawo ay anhomonol ana kona.”

Main Ambo Israelita a Labay Maka-kit koni Jesus

²⁰ Hin ya-rin ay main anamaot ambo Israelita a nako nakipista ha syodad Jerusalem para somamba ha Dios. ²¹ Hawanin, nako hila koni Felipe a taga babalin Betsaida ha probinsyan Galilea a a-say apostol ni Jesus, ta wanla kona, “Sinyor, labay mi komon ma-paki-kitan hi Jesus.” ²² Hi Felipe ay nako ya yapo koni Andres a a-say kapara nan apostol, bi-sa lowa hilay nako namibalita koni Jesus. ²³ Wani Jesus konla, “Nakalato anay panaon a intakda para hiko a Naglalaman Tawo ay parangalan. ²⁴ Yay potog

a potog, ibalita ko komoyo, yay a-say bini nin trigo, no kay ya imola ta bi-sa kay manganggay biyay na bilang bini ay patoloy yan asa-sa. Kot no imola ya ta bi-sa manganggay nay biyay na bilang bini ay magkamain yan lako a bonga.
²⁵ Hinoman a ampanglabi ha main nan biyay nin mas ot konan Dios ay kay na matanggap yay biyay a homin anggawan, kot hinoman a kay ampamabli ha main nan biyay iti ha lota ay matanggap nay biyay a homin anggawan.
²⁶ Hinoman a malabay magsirbi kongko ay kailangan homonol ya kongko. Bi-sa no ayti ko ay sigoradon itaw yay namaot, tan parangalan nan Ama ko yay hinoman a ampagsirbi kongko.”

Impatandaan ni Jesus yay Tongkol ha Kamatyan Na

²⁷ [Wana ot ni Jesus,] “Hawanin ay angkagoloy isip ko. Idawat ko wari konan Ama a ilipyas na ko ha an-arapon kon pa-magdya-dya? Kai, ta yadti bara-nan nin pa-mako ko iti.” ²⁸ Kanya yay hinalita ni Jesus ay anodti: “Ama, ipatnag mon marangal a ngalan mo.” Tongwa, wanan bosis nan Dios a naibat ha langit, “Impatnag koy nay karangalan nin ngalan ko, tan ipatnag ko ot oman.”

²⁹ Hin nalngo lan tawtawo itaw ya-rin bosis, wanlan laloma ay nangorol. Kot wanlay namaot laloma, “Kina-totol yan anghil.”

³⁰ Wani Jesus in-obat konla, “Yadtaw bosis ay impalngo para komoyo, ambo para kongko.

³¹ Panaon ana para sintinsyawan a tawtawo iti ha mondo a kay tinompol kongko, tan panaon

anay namaot a idagrag hi Satanas a ampag-ari konla. ³² Painsan no naita-gay akoy na ha kros ay ayaton koy halban tawo nin domani kongko.” ³³ (Imbalita naddi ni Jesus ta impatandaan na no pa-no ya mati.)

³⁴ Wanlan in-obat nin lako a tawtawo itaw, “Ayon ha Libron Kawkapanogoan, yay Cristo a impangako nan Dios ay kay mati mika-kanomnan. Anongkot man anhalitaon mon hika a Naglalaman Tawo kot kailangan ita-gay ha kros? Hino man yay antotolon mon Naglalaman Tawo no hakalako ya konan yay Cristo?”

³⁵ Wani Jesus konla, “Hiko a hawang ay maantor tanay panaon a maipagkalamoan moyo. Mintras main ot hawang ay manigo kamoy na, ta no kai ay maabotan kamon doblom. Nga-min, yay tawon anlomalako ha karobloman ay kay na tanda no ayti ya mi-ka. ³⁶ Mintras hiko a hawang kot iti ot komoyo ay tompol kamoy na kongko a hawang pigaw mag-in kamon tawtawon mahawang a kaisipan.”

Yay Kay La Pa-mi-pol nin Aw-Israelita koni Jesus

Pa-makahalita naddi ni Jesus ay inomalih yay na tan kay yay na yapon nagpa-kit konla. ³⁷ Maskin na-kit lan aw-Israelita a kalakan mawmilagron gi-ginwa ni Jesus, karamilan konla ay kay tinompol kona. ³⁸ Kanya pinomtog yadtin hinalita ni Propita Isaias a nakasolat, wana, “Katawan, homin ampi-pol ha an-ipangaral mi. Hino man wari a naka-bilbi ha main mon kapangyarian?”

³⁹ Kanya yay nag-in ogotan la ay kay lay na magawa tompol a bilang anaor konan yadtin a-sa ot a imbalita ni Propita Isaias, a wanan nakasolat,

⁴⁰ “Pa-hal binolag nay na ingat Dios a mata la tan pinatiboy nay nakom la.

No ambo anorin, ma-patnagan

Tan maintindyan la komon a kapa-pa-hal la.

Bi-sa, no mangombabali hila

ta magbolta kongko, ilipyas ko hila.”

⁴¹ Imbalita ni Propita Isaias yadti, ta tanda na hin yadtaw ot yay tongkol ha kapangyarian ni Jesus, kanya imbalita nadti tongkol kona.

⁴² Anodtaw pa man, maski konlan pawpoon nin Israelita ay lako anamaot a tinompol koni Jesus. Kot kay lan bongat an-ipatandaan ta angkali-mo hila konlan paw-Pariseo, ta ola-no alihon hila ha pa-makamyimbrow la ha sinagoga. ⁴³ Nga-min, mas labay lan poriwon hilan tawtawo dinan poriwon na hilan Dios.

Yay Impahalita nan Dios koni Jesus

⁴⁴ Wani Jesus ha makhaw a basis, “Hinoman a antompol kongko ay ambo bongat hiko a ampi-polon na, nokay antompol ya syimpri konan nanogo kongko. ⁴⁵ Tan yay tawon ampaka-kit

kongko ay bilang nay nan angka-kit anamaot yay nanogo kongko. ⁴⁶ Nako ko iti bilang hawang

nin mondo pigaw hinoman a tompol kongko ay kay magpatoloy ha karobloman. ⁴⁷ Yay tawon

ampakalngo nin hawalita ko balo ta kay na ampi-polon ay ambo hikoy manosga kona a makasalanan ya, bana naor ta kay ko nako iti

ha mondo para manosga nokay para mamilipyas tawtawo. ⁴⁸ Yay tawon ampamitakwil kongko tan kay anhomonol ha tawtotoro ko ay main laloman manosga kona a makasalanan ya, ta yay mismon halita ko a kay na hinonol yay mamipatnag a makasalanan ya. ⁴⁹ Nga-min, yay an-ibalita ko ay kay nangibat ha sarili kon kanakoman, nokay yay Ama a nanogo kongko ay impanogo na no anyay halitaon ko tan ipatandaan. ⁵⁰ Tanda ko a yay kapanogoan na ay makapamin biyay a homin anggawan. Kanya naor, yay an-ibalita ko ay yay an-ipapibalita na kongko nin Ama.”

13

Hin Inoyahan ni Jesus a Ayi lan Dawdisipolos *Na*

¹ Hin yabi ba-yo makalato a kaawlowan Pistan Pa-makalibri, tanda nay na ni Jesus a naabot anay panaon a hiya kot omalih ana ha mondo ta magbolta yay na konan Ama. Nilabi ni Jesus a pawpinili na iti ha mondo, tan hin ya-rin a yabi ay impa-kit na ot yadtin labi na konla anggan oltimo.

² Hin ya-rin ay mayari hilay nan mangapon. Naipaisip nay na ni Satanas koni Judas Iscariote a anak ni Simon a pagtraidoran na hi Jesus.

³ Tanda ni Jesus a impa-taya nan Ama konay halban bagay. Tanda na syimpri a inhogo na yan Dios tan magbolta yan oman kona. ⁴ Pa-makayari lan nangapon, inomdong hi Jesus ta inalih nay ayhing nan panlikol, bi-sa nangwa yan towalya ta inlamit na ha awak na. ⁵ Bi-sa

namigwa yan lanom ha planggana ta inompisawan nan oyahan a aw-ayi lan dawdisipolos na, bi-sa na amponahan towalya a nakalamit kona.

⁶ Hin niabot yay na koni Simon Pedro, wani Pedro kona, “Katawan, anongkot hika ot a mangoyah ayi ko?”

⁷ Wanan in-obat ni Jesus, “Kay mo ot angkaintindyan hawanin yay anggaw-on ko, balo ta maintindyan moy na painsan.”

⁸ Kot wani Pedro kona, “Mika-ka-noman, kay ko ipaoyah a ayi ko komo.” Wanay naman in-obat ni Jesus, “No kay ko oyahan a ayi mo, homin kan pa-makiasa-sa kongko.”

⁹ Wani Pedro kona, “Katawan, no anorin nonin, ambo bongat ayi ko, nokay pati na ingat gamot tan olo ko.”

¹⁰ Kot wani Jesus, “Yay tawon nalyo ay malinis anay intiron lalaman na. Ambo yay nan kailangan linisan poyra tana ha ayi. Hikamo ay malinis ana, balo ta ambo halban.” ¹¹ (Imbalita natti bana ta tanda na no hinoy magtraidor kona, kanya wanay naor a ambo halban kot malinis.)

¹² Pa-makayari nan inoyahan ni Jesus a aw-ayi lan dawdisipolos na, inholot nan oman a ayhing nan panlikol, ta bi-sa nakirongo yay nay naman konla. Ba-yo wana konla, “Angkaintindyan moyo doman no anyay ginwa ko komoyo? ¹³ Anha-wayan moyo kon ‘Maistro’ tan ‘Katawan’. Tama orin, ta Maistro tan Katawan moyo koy naor. ¹⁴ Kanya, no hiko a Katawan tan Maistro moyo ay nagpakaaypa nin nangoyah aw-ayi moyo, dapat kamoy namaot

magpakaaypa ta pa-hal miooyahan kamon aw-ayi. ¹⁵ Pina-kitan katamon alimbawa pigaw aligon moyoy bilang ha ginwa ko komoyo. ¹⁶ Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, yay a-say alila ay ambo yan mata-gay ha amo na. Anorin ot bongat kapara ha a-say inhogo, ambo yan mata-gay ha nanogo kona. ¹⁷ No angkaintindyan moyoy nadi, makalma kamo no gaw-on moyo.

¹⁸ “Balo ta ambo halban moyo a ampanotolan kon yadi, bana ta bilbi katamoy pawpinili ko. Kot kailangan pomtog odtin wana ha Masanton Kasolatan: ‘A-sa konlan kalamo kon nangan a magtraidor kongko.’ ¹⁹ An-ibalita koy nadi komoyo bi-sa mangyari pigaw painsan no mangyari na ay mi-pol kamo a hiko yay hiko. ²⁰ Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, yay tawon mananggap ha hinoman a inhogo ko ay bilang ot bongat hikoy antanggapon na. Tan hinoman a ampananggap kongko ay bilang ot bongat yay nanogo kongko a antanggapon na.”

*Imbalita ni Jesus no Hinoy Magtraidor Kona
(Mateo 26:20-25; Marcos 14:17-21; Lucas 22:21-23)*

²¹ Pa-makahalita nadi ni Jesus, nilomolo ya, bi-sa imbalita nan diritsawan konla, wana, “Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, a-sa komoyo a magtraidor kongko.”

²² Nihihilap hilay disipolos na, ta kay la tanda no hinoy antokoyon na. ²³ Hin ya-rin, yay disipolon ampaka-labyon ni Jesus ay nakailig ha dani na. ²⁴ Minostrawan na ya ni Simon Pedro, ta wana, “Pastangon mo no hino-rin antokoyon

na.” ²⁵ Kanya inomilig ya ha kolop ni Jesus, ta pinastang na ya, wana, “Katawan, hinoman orin a antokoyon mo?”

²⁶ Wanan in-obat ni Jesus, “Yay tawon ipami-doldol kon yadtin kapirason tinapay.” Hin indoldol nay naor a tinapay, intorol naddi koni Judas Iscariote a anak ni Simon. ²⁷ Pamakatanggap ni Judas nin yay tinapay, nilomoob hi Satanas kona. Bi-sa wani Jesus koni Judas, “Gaw-on moy nan tampol yay gagaw-on mo.”

²⁸ (Ni a-sa konlan karongo ni Jesus hin ya-rin ay kay homin magtanda no anongkot imbalita nadtaw koni Judas.) ²⁹ Kot bana naor ta hi Judas a ma-nga-got kwarta la, kanya hay wanlan laloma no an-ihogo na ya ni Jesus nin manaliw kawkailangan la para ha pista o mamin aboloy konlan mangairap.

³⁰ Hin natanggap nay naor ni Judas yadtaw tinapay, inomalih yay nan tampol. Yabi na hin ya-rin.

Yay Ba-yon Kasogoan ni Jesus

³¹ Hin nakaalih yay na hi Judas Iscariote, wani Jesus, “Hawanin anay panaon a ma-parangalan ako, hiko a Naglalaman Tawo, tan ma-parangalan anamaot yay Dios bana kongko.

³² Kanya bana naor ta ma-parangalan yay Dios bana kongko, parangalan na koy namaot nin Dios tan gaw-on nadtin tampol. ³³ Mabli kon aw-amigo,* daoto tanay panaon a maipagkalamoan moyo ko, ta bi-sa tingkapon moyo ko. Kanya

---

* **13:33** 13:33 Ha Griego: “makalog a awa-nak.” Halita odti nin pa-mabli.

yay imbalita ko konlan pawpoon tamon Israelita ay an-ibalita koy namaot hawanin komoyo: Kay kamo maka-ka ha kakaon ko.

³⁴ “Hawanin, oyay ba-yon kasogoan a labay kon ibati komoyo: Milalabi kamo! No pa-no katamo nilabi ay anorin anamaot kapara a pamilalabi moyo. ³⁵ Ma-bilbi nin halban tawtawo a dawdisipolos katamo no main kamon pamilalabi.”

Impao-na ni Jesus a Iporlingor Na Ya ni Pedro (Mateo 26:31-35; Marcos 14:27-31; Lucas 22:31-34)

³⁶ Wani Simon Pedro koni Jesus, “Katawan, ayti kot a kaon mo?” Wani Jesus, “Konan yadtin kakaon ko hawanin ay kay ka maka-paki-ka, kot main awlon homonol ka.”

³⁷ Wanay naman ni Pedro kona, “Katawan, anongkot kay ko maka-paki-ka hawanin? Handa ako man mati alang-alang komo!” ³⁸ Wanan in-obat ni Jesus, “Magawa mo wari mati alang-alang kongko? Yay potog a potog, ibalita ko komo, ba-yo tomaran-ok a manok ay mitloy bisis mo kon iporlingor.”

14

Hi Jesus yay Dalan Mako ha Langit

¹ [Wana ot ni Jesus,] “Ando kamo mag-aborido! Pomasimala kamo ha Dios, tan pomasimala kamoy namaot kongko. ² Ha bali nan Ama ko ay main lako a maiwanan. No ambo anorin, imbalita koy na komon komoyo. Hawanin, mako ko itaw pigaw ihanda koy maiwanan moyo. ³ No itaw akoy na ta naihanda koy nay maiwanan

moyo, magbolta ko iti ta kowon katamo, pigaw no ayti kamainan ko ay itaw kamoy namaot. ⁴ Tanda moyoy nay kaon ko, tan tanda moyoy namaot yay dalan nin mako itaw.”

⁵ Kot wani Tomas kona, “Katawan, kay mi tanda no ayti ka mako, pa-no mi man tanda a dalan mako itaw?”

⁶ Wanan in-obat ni Jesus, “Hikoy dalan, kapto-gan tan ampangibatan biyay. Kay homin maka-ka konan Ama no kay domalan kongko. ⁷ No talagan bilbi moyo ko ay bilbi moyoy namaot ana yay Ama ko. Kanya paibat hawanin ay bilbi moyo yay na tan bilang moyo yay nan na-kit.”

⁸ Wani Felipe kona, “Katawan, maipa-kit mo tana komi yay Ama, kontinto kami na.”

⁹ Wani Jesus kona, “Felipe, naboyot moyo koy nan kalamo-lamo, kot ambo mo ko ot doman bilbi? Nga-min, hinoman a naka-kit kongko ay naka-kit anay namaot konan Ama. Anongkot man ta hinalita mo ot a ipa-kit ko komoyo yay Ama? ¹⁰ Kay mo doman ampi-polon a iti ko konan Ama, tan yay Ama ay iti ya kongko? Yay hawalita a anhalitaon ko ay kay nangibat ha sarili kon kanakoman, nokay an-ipagawa na-rin nin Ama a iti kongko. ¹¹ Pi-polon moyo ko a iti ko konan Ama tan yay Ama ay iti ya kongko. Kot no kay moyo ma-pi-pol a halita ko, pi-polon moyo ko tana bana ha ka-paka-ngap a gawgawa ko. ¹² Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, hinoman a antopol kongko ay makagawa yay namaot nin ka-paka-ngap a bawbagay a bilang ha anggawon ko tan holok ot ison, bana ta morong akoy na itaw konan Ama. ¹³ Anyaman a dawaton moyo

konan Ama ha ngalan ko ay gaw-on ko pigaw ma-parangalan yay Ama bana kongko a Anak na. ¹⁴ Kanya, no main kamon dawaton ha ngalan ko ay gaw-on ko-rin komoyo.”

Yay Masanton Ispirito nan Dios a Impangako ni Jesus

¹⁵ [Wanan impagpatoloy ni Jesus,] “No anlabyon moyo ko, honolon moyoy kawkapanogoan ko. ¹⁶ Dawaton ko konan Ama a biyan na kamon a-say naman a Ma-mangwawali a magpirmi komoyo anggan-angga. ¹⁷ Yadti yay Masanton Ispirito nan Dios a mamitoro komoyo nin kaptogan. Kay la ya matanggap nin hilay tawtawon makamondo bana ta kay la ya angka-bilbi ni angkaintindyan. Kot hikamo ay ma-bilbi moyo ya bana ta mag-in moyo yan kalamoan tan magpirmi ya komoyo.

¹⁸ “Kay katamo ibati nin bilang aw-olila, bana ta magbolta ko komoyo. ¹⁹ Domali tanay panaon ay kay la koy na ma-kit nin hilay tawtawo ha kamondowan, balo ta hikamo ay ma-kit moyo kon oman. Tan bana ta mabyay akon oman, hikamo man ay mabyay kamoy namaot oman. ²⁰ Konan ya-rin a panaon ay ma-tandaan moyo a iti ko konan Ama ko, bi-sa hikamo ay iti kongko, tan hikoy namaot ay iti komoyo.

²¹ “Hinoman a magtanda nin kawkapanogoan ko ta bi-sa anhonolon nadti ay ampanglabi kongko. Bi-sa, yay ampanglabi kongko ay labyon na yan Ama ko, tan labyon ko yay namaot tan magpabilbi akon hosto kona.”

²² Hawanin, wani Judas kona (ambo hi Is-cariote), “Katawan, anongkot hikamin bongat a pamipabilbian mon hosto, ambo pati hilay tawtawo ha mondo?”

²³ Wanan in-obat ni Jesus kona, “Hinoman a ampanglabi kongko ay anhonolon nay hawhalita ko. Labyon na yan Ama ko, tan hikami ni Ama ay mako magpirmi kona. ²⁴ Kot yay tawon kay ampanglabi kongko ay kay anhonol ha hawhalita ko. Yay hawhalita a nalngo moyo kongko ay kay nangibat ha sarili kon kanakoman, nokay ibat konan Ama a nanogo kongko.

²⁵ “An-ibalita kodtin bawbagay komoyo lo-gan kalamoan moyo ko ot. ²⁶ Anodtaw pa man, yay Ma-mangwawali a ihogo nan Ama ko komoyo ha ngalan ko a homin laloma no ambo yay Masanton Ispirito na ay hiyay mamitoro komoyo nin halban bagay, tan hiyay mamipanomtom komoyo nin halban imbalita ko komoyo.

²⁷ “Ambiyan katamon kaliswayan nakom a bilang ha kaliswayan nakom a iti kongko. Yadti ay ambo pariho ha angkaibi nin tawtawo ha kamondowan. Kanya ando kamo mag-aborido ni mali-mo. ²⁸ Nalngo moyodtaw hinalita ko komoyo a ibati katamo balo ta magbolta kon oman komoyo. No talagan anlabyon moyo ko, dapat ikaliga moyoy hinalita kon mako ko konan Ama, ta mas makapangyayari ya dinan kongko. ²⁹ An-ipa-pao-na koy nan an-ibalita yadtin halban komoyo ba-yo mangyari, ta pigaw tompol kamo kongko no mangyari anadtin halban. ³⁰ Kay koy na maboyot maki-totol komoyo, bana ta anlomato yay na hi Satanas a poon

nin kamondowan, kot homin yan kapangyarian kongko. ³¹ Anodtaw pa man, anhonolon koy an-ipanogo nan Ama kongko pigaw ma-tandaan lan tawtawo a anlabyon ko yay Ama.” Pa-makahalita nadti ni Jesus, wana, “Sigi, mako tamoy na.”

15

Hi Jesus yay Pa-hal Potog a Poon Obas

¹ [Wana ot ni Jesus,] “Hiko yay pa-hal potog a poon obas, tan yay Ama ko yay ma-ngalaga nin yadti. ² Balang pa-hal hanga ko a kay ampamonga ay ampo-tohon nan Ama. Balo ta balang hanga a ampamonga ay anlinisan na ta pigaw lalon mamonga. ³ Hikamo ay na-linisan ana bana ha hawalita a hinalita ko komoyo. ⁴ Kanya magpirmi kamo kongko ta magpirmi koy namaot komoyo. No pa-non yay hanga kot kay ya makapamonga no kay ya nakakabit ha poon, anorin anamaot kapara komoyo, kay makapamongan kaabigan a biyay moyo no kay kamo ampagpirmi kongko.

⁵ “Oliton ko, hiko yay pa-hal poon obas, tan hikamoy pa-hal hawhanga. Hinoman a ampagpirmi kongko ay ampagpirmi koy namaot kona, kanya mamongan lako a kaabigan a main nan biyay. Nga-min, homin kamon magawa a tama ha hilap nan Dios no nakahiyay kamo kongko. ⁶ Yay tawon kay magpirmi kongko ay bilang ha hanga a ibantak ha likol ta pigaw malanoh. Yay anorin a hawhanga ay tiponon ta ibantak ha apoy para poolan. ⁷ No magpirmi

kamo kongko tan yay hawhalita koy magpirmi komoyo, dawaton moyoy anyakaman a labayon moyo ta ibi komoyo. ⁸ Ma-parangalan yay Ama ko no lako a pa-hal bongan kaabigan nin biyay moyo, ta ha anorin ay ma-patnagan a hikamo kot dawdisipolos ko. ⁹ No pa-no na ko nilabi ni Ama ay anorin anamaot a pa-manglabi ko komoyo. Magpirmi kamo ha labi ko. ¹⁰ No anhonolon moyoy kawkapanogoan ko ay ampagpirmi kamo ha labi ko komoyo. Anorin anamaot kapara kongko, anhonolon koy kawkapanogoan nan Ama ko, kanya ampagpirmi ko ha labi na kongko.

¹¹ “An-ibalita kodti komoyo ta pigaw yay kaligawan ko ay patoloy anamaot ison komoyo tan mahostoy kaligawan moyo. ¹² Hawanin, oyay kasogoan ko komoyo: Milalabi kamo nin bilang pa-manglabi ko komoyo. ¹³ No ha tawo, homin anan labi a homolok ot ha labi nin hinoman a ibi nay biyay na alang-alang ha aw-amigo na. ¹⁴ Aw-amigo katamo no anhonolon moyoy anipanogo ko. ¹⁵ Kay katamoy na ha-wayan magsirbi bana ta kay na tanda nin ma-magsirbi no anyay anggaw-on nan amo na. Kot hikamo, aw-amigo anay ha-way ko komoyo, bana ta halban bawbagay a impatandaan nan Ama ko kongko ay impatandaan koy namaot komoyo. ¹⁶ Ambo hikamoy namili kongko, nokay hikoy namili tan namihogo komoyo para mamongan kaabigan a biyay moyo, bi-sa yadtin bonga ay kay manganggawan. Kanya, anyaman a dawaton moyo konan Ama ha ngalan ko ay ibi na komoyo. ¹⁷ Oliton koy kasogoan ko komoyo: Milalabi kamo.”

Tiplonon Hilay Anhomonol koni Jesus

¹⁸ [Wana ot ni Jesus,] “No antiplonon la kamon tawtawon makamondo, dapat moyon panomtomon a hikoy o-na lan tiniplon. ¹⁹ No komon ta kabilang kamo ot konlan tawtawon makamondo, labyon la kamo nin bilang kaasasa la. Kot bana ta ambo kamoy nan kabilang konlan tawtawon makamondo, palibhasay impolok katamoy naor konla, kanya antiplonon la kamo. ²⁰ Panomtomon moyodtaw imbalita ko komoyo a yay a-say alila ay ambo yan mata-gay ha amo na. Kanya, bana ta andamsakon la kon tawtawon makamondo ay damsakon la kamoy namaot. Kot no wari ta anhonolon lay hawhalita ko ay honolon lay namaot a hawhalita moyo. ²¹ Yadtin halban ay gaw-on la komoyo bana kongko, palibhasay ambo lan bilbi yay nanogo kongko. ²² No kay ko nako iti tan kay nangaral konla ay kay la komon maipagkasalanan a kay hila antompol kongko, kot hawanin balo ay homin hilay nan maipagbara-nan konan ya-rin a kasalanan la. ²³ Hinoman a ampaniplon kongko ay antiplonon nay namaot a Ama ko. ²⁴ No kay ko hila pina-kitan nin ka-paka-ngap a bawbagay a kay magawa nin maskin hinoman, kay la komon maipagkasalanan a kay hila antompol kongko. Kot hawanin ay na-kit lay naor a gawgawa ko, balo ta antiplonon la ko syimpri pati yay Ama ko. ²⁵ Konan yadtin ampangyari kongko, angka-paptogan yay nakasolat ha Libron Kapanogoan nan Dios konla, a wana, ‘Antiplonon la kon kay homin bara-nan.’

²⁶ “Kot main panaon a makalato ana yay Ma-

mangwawali komoyo, ta ihogo koy nay Masanton Ispirito komoyo a maibat konan Ama a homin laloma no ambo yay Ispirito nin kaptogan. Pa-makalato na ay hiyay mamaptog tongkol kongko. ²⁷ Hikamo man ay mamaptog anamaot tongkol kongko, bana ta impagkalamoan katamo paibat hin nag-ompisa kon nanoro.

16

¹ “Yadtin halban ay an-ibalita ko komoyo pigaw kay moyo bokotan a main moyon katotpol. ² Nga-min, yay gaw-on la komoyo ay alihon la kamo ha pa-makamyimbroyo moyo ha sawsinagoga. Iya, lomato a panaon a hinoman a mangmati komoyo, hay wana no ampagsirbiwan na yay Dios ha anorin a gawa na. ³ Gaw-on ladt komoyo palibhasay ambo la kon bilbi ni yay Ama. ⁴ Kot an-ibalita kodti komoyo ta pigaw no lomato anay panaon a gaw-on ladt komoyo, ma-panomtoman moyon naipa-pao-na koy nadt komoyo.”

Yay Gawa nin Ispirito nan Dios

[Wanan impagpatoloy ni Jesus,] “Kay kodti imbalita komoyo hin o-na bana ta patoloy moyo ko ot an-ipagkalamoan. ⁵ Hawanin ay morong akoy na konan nanogo kongko. Balo ta homin ni a-sa komoyon ampamastang no ayti ko mako. ⁶ Masbali nilomolo kamoy na ingat bana ha bawbagay a imbalita ko komoyo. ⁷ Kot ibalita ko komoyoy kaptogan: Yay kaaalih ko ay ikaabig moyo, ta no kay ko omalih ay kay ya mako komoyo yay Ma-mangwawali a homin laloma no

ambo yay Ispirito nan Dios. Kot bana ta omalih akoy naor, kanya ihogo ko ya komoyo. ⁸ Pa-makalato na ay ipatandaan na konlan tawtawon makamondo no anyay kasalanan la, no hinoy maptog tan no hinoy parosawan nan Dios. ⁹ Yay ipatandaan nan kasalanan ay yay kay hila antompol kongko. ¹⁰ Yay ipatandaan nay namaot no hinoy maptog ay hiko ta morong ako konan Ama ko ta bi-sa kay moyo koy na ma-kit. ¹¹ Tan yay ipatandaan na no hinoy parosawan nan Dios ay hilay tawtawon makamondo, ta nga-min hi Satan a ampag-ari konla ay sinintinsyawan anan parosawan.

¹² “Lako ot komon a labay kon ibalita komoyo, kot kay moyo ot kababaan nin intindyon hawanin. ¹³ Balo ta pa-makalato nin Ispirito nin kaptogan, labay totolon yay Ispirito nan Dios ay toroan na kamo ha halban kaptogan. Nga-min, yay ipatandaan na komoyo ay kay mangibat ha sarili na, nokay yadtaw bongat a impatandaan nan Dios kona a halitaon na a bilang ha bawbagay a mangyari ha lomato a panaon. ¹⁴ Konan ya-rin ay parangalan na ko ta maibat kongko yay ipaintindyan na komoyo. ¹⁵ Halban ikon nan Ama ay ikon koy namaot, kanya hinalita ko a maibat kongko yay ipaintindyan na komoyo.”

Ma-hagilyan Kaligawan a Kaloloan lan Disipolos

¹⁶ [Wana ot ni Jesus,] “Kay ana maboyot, kay moyo koy na ma-kit, bi-sa kay anaman maboyot ay ma-kit moyo kon oman. Nga-min, morong ako yapon konan Ama.”

¹⁷ Main konlan disipolos na hin ya-rin a wanla ha a-sa tan a-sa, “Anya kari a labay nan totolon ha hinalita na kontamo a ‘Kay ana maboyot, kay moyo koy na ma-kit, bi-sa kay anaman maboyot ay ma-kit moyo kon oman,’ tan yay wana ot, ‘Nga-min, morong ako yapon konan Ama?’ ¹⁸ Anya kari a labay nan totolon nin ‘kay ana maboyot’? Kay tanda no anyay labay nan totolon.”

¹⁹ Hawanin, tanda nay na ni Jesus a labay la yan pastangon, kanya wana konla, “Ampipa-pa-nowan moyo ha a-sa tan a-sa no anyay labay kon totolon ha hinalita kon ‘Kay ana maboyot, kay moyo koy na ma-kit, bi-sa kay anaman maboyot ay ma-kit moyo kon oman.’ ²⁰ Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, tomangih kamo tan lomolo bana ha mangyari kongko, kot hilay tawtawon makamondo ay lomilikot. Kot hikamo, lomolo kamo man, balo ta ma-hagilyan ya-rin nin kaligawan.

²¹ “Kaalimbawaan ay a-say babayin mangangabing a malolo palibhasay ampanglayam ana, kot no nakapangabing yay na, malingwanan nay nadtaw pa-ma-pailab na, bana ha kaligawan nan main ta naiabing ana ha mondo a anak na.

²² “Anorin anamaot kapara komoyo, malolo kamo hawanin, balo ta maki-pi-kit akon oman komoyo, kanya ma-ligawan kamon hosto, tan homin makaalih nin kaligawan moyo.

²³ “Konan ya-rin a panaon, ambo anan hiko a panawatan moyo nokay yay Ama ana. Yay potog a potog, ibalita ko komoyo, ibi nan Ama

komoyo yay anyakaman a dawaton moyo kona ha ngalan ko. ²⁴ Anggan hawanin ay homin kamo ot indawat kona ha ngalan ko. Domawat kamo ta makatanggap kamo pigaw mahostoy kaligawan moyo.”

Daog ni Jesus hi Satanas

²⁵ [Wanan impagpatoloy ni Jesus,] “Ampigamit akon aw-alimbawa ha pa-mitoro ko komoyo. Kot lomato a panaon a kay koy na migamit nin aw-alimbawa, nokay toroan katamoy na tongkol konan Ama nin diritsawan. ²⁶ Konan ya-rin a panaon ay domawat kamoy na konan Ama ha ngalan ko. Kay ko an-ibalita a domawat ako konan Ama para komoyo. ²⁷ Nga-min, mismon yay Ama ay anlabyon na kamo, bana ta anlabyon moyo koy naor tan ampi-polon a inhogo na kon Dios. ²⁸ Naibat ako konan Ama bi-sa nako ko iti ha mondo. Hawanin ay omalih ako ha mondo ta morong akoy na konan Ama.”

²⁹ Wanlan disipolos na hin ya-rin, “Hawanin diritsawan anay pa-mipalino mo komi, ta kay moy na an-iparalan ha alimbawa. ³⁰ Hawanin angkaintindyan mi na a tanda moy halban baw-bagay, kanya ambo anan kailangan pastangon ka ot nin hinoman. Kanya ampi-pol kami a talagan inhogo na kan Dios.”

³¹ Wanan in-obat ni Jesus konla, “Ampi-pol kamoy na doman kongko hawanin? ³² Kot balo, lomato a panaon, tan ampag-ompisay na hawanin a hikamo kot miboyak ta mi-porong kamoy na ha sawsarili moyon bali ta ibati moyo ko. Anorin man, ambo akon asa-sa ta kalamo

ko yay Ama. ³³ An-ipatandaan koy nadti komoyo ta pigaw main kamon kaliswayan nakom ha pa-makiasa-sa moyo kongko. Iti ha mondo ay dalanan moyoy kawkadya-dyaan, balo ta pakhawon moyoy nakom moyo ta tinalo koy na yay karokaan ha mondo.”

17

Yay Kada-dawat ni Jesus Para Konlan Daw-disipolos Na

¹ Pa-makayari nan imbalita ni Jesus orin bawbagay, tinomangal ya ha langit, ta wanan indawat, “Ama, nakalato anay oras para ipa-kit moy karangalan ko, hiko a Anak mo. Ha anodtin paralan ay maipa-kit koy namaot a karangalan mo. ² Nga-min, impa-taya mo kongkoy kapangyarian nin mamoon ha halban tawtawo iti ha babon lota, pigaw hikoy mamin biyay a homin anggawan konlan halban tawtawon impa-taya mo kongko. ³ Yay labay totolon nin biyay a homin anggawan ay yay ma-bilbi la ka, hika a ka-siya-siyan potog a Dios tan hiko hi Jesu-Criston inhogo mo. ⁴ Impa-kit koy karangalan mo iti ha mondo ta pinolyari koy gawgawa a impagawa mo kongko. ⁵ Hawanin, Ama, ipatnag moy karangalan ko ha main mon arapan nin bilang ha karangalan a iti kongko hin ison ako ot komo ba-yo pinalsay sangkalotaan.”

⁶ [Wana ot ni Jesus ha dawat na,] “Impabilbi kata konlan tawtawon inimbi mo kongko a pinili mo ibat ha mondo. Ikon mo hila, bi-sa inimbi mo hila kongko tan anhonolon lay halita mo.

⁷ Hawanin ay tanda lay na a halban bawbagay

a inimbi mo kongko ay nangibat komo. ⁸ Nga-min, yay impanakom mo kongko a dapat kon halitaon ay impangaral ko konla bi-sa tinanggap ladtí. Tanda la a potog a nangibat ako komo tan ampi-polon la a inhogo mo ko.

⁹ “Ambo hilay tawtawon makamondo a an-idawat ko, nokay hilay inimbi mo kongko ta ikon mo hila. ¹⁰ Nga-min, hilay halban ikon ko ay ikon mo, tan hilay ikon mo ay ikon ko syimpri, tan yay karangalan ko ay angka-patnagan anamaot iti konla. ¹¹ Kay koy na maboyot iti ha babon lota ta morong akoy na komo, kot hila ay mabati iti ha babon lota. Masanton Ama, ha kapangyarian nin main mon ngalan, ingatan mo hilay inimbi mo kongko pigaw patoloy a main lan pa-miasa-sa a bilang anamaot ha main tan pa-miasa-sa. ¹² Lollog kon iti ha mondo nin kalamo hiladtin tawtawon inimbi mo kongko ay iningatan ko hila ha kapangyarian nin main mon ngalan. Iningatan ko hila, kanya homin niparoka konla, nokay yadti bongat a-sa a ampaningkap nin pakarokaan na.* Kot talagan mangyari yadti pigaw pomtog yay nakasolat ha Masanton Kasolatan. ¹³ Hawanin ta morong akoy na komo, an-ibalita koddin bawbagay lo-gan iti ko ot ha mondo, pigaw mapno hila nin kaligawan ko. ¹⁴ Impangaral ko konlay halita mo, bi-sa tinanggap ladtí. Kanya antiplonon hila nin tawtawon makamondo, palibhasay ambo hilay nan makamondo a bilang anamaot kongko a ambo makamondo. ¹⁵ Kay ko an-idawat a alihon

---

* **17:12** 17:12 Ha Griego: yay anak nin pakarokaan.

mo hila iti ha mondo, nokay komon ingatan mo hila konan yay poon nin karokaan. ¹⁶ Ambo hilay naor anan makamondo a bilang anamaot kongko a ambo makamondo. ¹⁷ Pakabanalon mo hiladtin antompol kongko ha paralan nin kaptogan a ibat komo: Yay halita mo ay kaptogan. ¹⁸ No pa-no mo ko inhogo iti ha mondo, anorin anamaot kapara, an-ihogo ko hila ha tawtawo ha mondo. ¹⁹ Alang-alang konla ay an-ibi koy biyay ko, pigaw hila man kot ibi lay namaot a main lan biyay komo ha paralan nin kaho-honol la ha kaptogan.”

²⁰ [Wana ot ni Jesus nin impagpatoloy ha dawat na,] “An-idawat ko ambo bongat hiladtin dawdisipolos ko, nokay hila man a tompol kongko bana ha main lan pangangaral. ²¹ Komon manga-piasa-sa hilay halban a bilang ha main tan pa-miasa-sa. No pa-non hika, Ama, kot iti kongko tan hiko kot iti komo, komon anorin hilay namaot ha a-sa tan a-sa bana ha pa-makiasa-sa la konta, pigaw hilay tawtawon makamondo kot mi-pol a talagan inhogo mo ko. ²² No pa-noy karangalan a inimbi mo kongko ay anorin anamaot a an-ibi ko konlan hilay antompol kongko, pigaw mag-in hila asa-sa a bilang konta a asa-sa. ²³ Iti ko konla tan hika ay iti kongko pigaw mag-in maigot a main lan pa-miasa-sa, ta pigaw maintindyan lan hilay kay antompol a talagan inhogo mo ko tan anlabyon mo hilay antompol kongko a bilang anamaot pa-manglabi mo kongko.

²⁴ “Ama, yay labay ko komon ay

maipagkalamoan koy namaot ha kamainan ko ha lomato a panaon hilay tawtawon inimbi mo kongko, pigaw ma-kit lay karangalan a inimbi mo kongko bana ha labi mo kongko ba-yo ot pinalsay babon lota. ²⁵ O Ama a matoyngong ha halban mon gawgawa, ambo la kan bilbi nin hilay tawtawon makamondo, balo ta bilbi kata tan tanda lan hiladtin dawdisipolos ko a inhogo mo ko. ²⁶ Impabilbi kata konla tan patoloy katan ipabilbi konla, pigaw magkamain hilan pa-manglabi a bilang ha pa-manglabi mo kongko tan pigaw pirmi ko iti konla.”

18

Dinakop hi Jesus

(Mateo 26:47-56; Marcos 14:43-50; Lucas 22:47-53)

¹ Pa-makayari nan indawat ni Jesus odtin halban, impagkalamoan na hilay disipolos na nin nilomipay ha Hapa Cedron. Bi-sa nilomoob hila ha a-say hardin itaw ha Bakil Olibo. ² Hi Judas a magtraidor koni Jesus ay kabisado nadtin logar, palibhasay mabotbot na hilan tiponon itaw ni Jesus a dawdisipolos na. ³ Hawanin, nakoy naor hi Judas itaw nin main awit a-say gropon hawhondalo a taga Roma tan omnoy gawgwardya ha timplo a inhogo lan pawpoon pari tan paw-Pariseo. Aw-armado hila tan ni-pangawit apoy. ⁴ Palibhasay tanda ni Jesus a halban mangyari kona, kanya hinakbat na hila, ta wana konla, “Hinoy antingkaon moyo?”

⁵ Wanlan in-obat kona, “Hi Jesus a taga Nazaret.”

Wani Jesus konla, “Hiko-rin.”

Hi Judas a nagtraidor kona ay kaarap anamaot hin ya-rin. ⁶ Pa-makahalita ni Jesus nin “Hiko-rin,” ay nipaattras hila tan nangatotomba.

⁷ Pinastang na hilan oman ni Jesus, wana, “Hino kot talagay antingkaapon moyo?”

Wanlay naman, “Hi Jesus a taga Nazaret.”

⁸ Obat ni Jesus, “Imbalita koy na a hiko-rin. No hikoy antingkaapon moyo, po-layan moyon makaalih hiladtin kawkalamoan ko.” ⁹ (Ha pamibalita nan ya-rin ay pinomtog a hinalita na ha dawat na, a wana, “Homin ni a-sa konla a niparoka.”)

¹⁰ Hin ya-rin ay bigla inoyoh ni Simon Pedro a awit nan bonong, ta tinabtab nay a-say alila nan pinakapoon pari. Kot natigpah a wanan totolyan nan ya-rin alila a yay ngalan na kot Malco.

¹¹ Wani Jesus koni Pedro, “Igomâ moy bonong mo ta dapat tanggapon kodtin pa-magdya-dya bana ta yadti a kanakoman nan Ama ko.”

In-arap hi Jesus koni Anas

¹² Hin ya-rin ay dinakop tan binalol la hi Jesus nin hilay hawhondalo a taga Roma, kalamo lay kapitan la, tan hilay gawgwardya a inhogo lan pawpooon nin Israelita. ¹³ Inawit la ya yapon koni Anas a datin pinakapoon pari a katyangan ni Caifas. Yadti hi Caifas yay pinakapoon pari hin ya-rin a taon, ¹⁴ tan hiya odtaw namibalita konlan pawpooon nin Israelita a mas labah a a-say tawo tanay mati para ha halban.

Imporlingor ni Pedro hi Jesus

(Mateo 26:69-70; Marcos 14:66-68; Lucas 22:55-57)

¹⁵ Hi Simon Pedro tan a-sa ot a disipolo ay tinomombok koni Jesus. Palibhasay bilbi nan pinakapoon pari yadtin disipolo, kanya nakaloob yay namaot ha bali nan pinakapoon pari a pinangawitan la koni Jesus. ¹⁶ Kot hi Pedro ay na-bati ha likol ha danin poltan balaybay. Kanya nilomikol yay disipolo a bilbi nan pinakapoon pari, ta impaki-totol na konan dalaga a ampagbantay itaw ha poltan balaybay a paloobon na hi Pedro, kanya pinaloob na ya. ¹⁷ Wanan dalaga koni Pedro, “A-sa kay namaot doman ha dawdisipolos nan ya-rin a tawo?”

“Ambo,” wani Pedro.

¹⁸ Hin ya-rin ay malayop, kanya hilay aw-alipon tan gawgwardya ay namartan timbon ta ampalanglang hila. Naki-ha-lo hi Pedro konlan naka-dong itaw ta ningoroy namaot.

Pinastang ni Anas hi Jesus

(Mateo 26:59-66; Marcos 14:55-64; Lucas 22:66-71)

¹⁹ Hawanin, yay datin pinakapoon pari a hi Anas ay pinastang na hi Jesus tongkol ha dawdisipolos na tan ha bawbagay a intoro na. ²⁰ Wanan in-obat ni Jesus kona, “Parada kon ampangaral ha tawtawo. Itaw ako pirmin ampanoro ha sawsinagoga tan ha timplo a ampitiponan tamon aw-Israelita. Homin akon hin-alita nin paari. ²¹ Anongkot hikoy ampastangon mo? Hiladtaw nakalngo kongko a dapat mon

pastangon no anyay intoro ko konla. Tanda la man no anyay hinalita ko.”

²² Pa-makahalita nan anorin ni Jesus, tinampal na yan a-say gwardya a naka-dong itaw, ta wana, “Anorin doman a dapat mon pa-ngobat konan pinakapoon pari?”

²³ Wani Jesus kona, “No main lingo ha imbalita ko, paptogon mo pa. Kot no tama, anongkot man ta tinampal mo ko?”

²⁴ Hin ya-rin ay impapi-ka ni Anas hi Jesus nin nakabalol itaw koni Caifas a pinakapoon pari hin ya-rin a panaon.

Imporlingor nan Oman ni Pedro hi Jesus

(Mateo 26:71-75; Marcos 14:69-72; Lucas 22:58-62)

²⁵ Hin ya-rin ay itaw ya ot naka-dong hi Simon Pedro nin ampalanglang, kanya wanla kona, “Ambo doman a-sa kay namaot ha dawdisipolos ni Jesus?” Kot imporlingor nadtì ni Pedro, ta wana, “Ambo!”

²⁶ Main anamaot itaw a-sa ha aw-alila nan pinakapoon pari a kanayon nan yadtaw lalakin natigpah ni Pedro a totolyan, a wana kona, “Ambo doman na-kit kata nangon itaw ha hardin nin kalamo ni Jesus?” ²⁷ Imporlingor na ot sympri ni Pedro. Tongwa, tinomaran-ok a manok.

In-arap hi Jesus koni Gobirnadador Pilato

(Mateo 27:1-2, 11-14; Marcos 15:1-5; Lucas 23:1-5)

²⁸ Ibat ha bali ni Caifas ay inawit la hi Jesus ha palasyo ni Gobirnadador Pilato [a taga Roma].

Palbangon ana hin ya-rin. Kay hila nilomoob ha palasyo nan gobirnadador hilay Israelita a mamoon bana ta a-sa yan ambo Israelita, pigaw kay hila maitoring ambo karapat-dapat mangan nin pangaponan ha Pistan Pa-makalibri** nin Israelita. ²⁹ Bana ta anorin, nilomikol hi Gobirnadador Pilato, ta wana konla, “Anya kot a riklamo moyo laban konan yadtin tawo?”

³⁰ Wanlan in-obat, “No ambo yan tawon anggomwa doka, kay mi ya komon in-intriga komo.”

³¹ Wanay naman ni Gobirnadador Pilato konla, “Di kowon moyo ya no-nin, ta hikamoy nay manosga kona ayon ha kawkapanogoan moyo.”

Kot wanlan pawpoon nin Israelita, “Iya, kot imbawal komin manintinsyan kamatyan.” ³² (Ha anorin a nangyari, pinomtog yay hinalita ni Jesus tongkol ha klasin kamatyan a dalanan na.)

³³ Hin ya-rin ay nilomoob oman hi Gobirnadador Pilato ha palasyo ta bi-sa impapiarap na hi Jesus kona. Wana kona, “Hika doman a Ari lan Israelita?”

³⁴ Wanan in-obat ni Jesus, “Naibat doman ha sarili mon kaisipan ya-rin a pastang mo? O main laloman namibalita komo tongkol kongko?”

³⁵ Wanay naman ni Gobirnadador Pilato, “A-sa ko doman Israelita, ta hay wamo tanda korin? Imbalita la-rin nin kapara mon Israelita tan pawpoon pari moyo a namiintriga komo. Anya

---

* **18:28** 18:28 Pista orin nin pa-manomtom lan Israelita ha pa-milibri nan Dios konlan kapapo-papoan la ha pa-makaalipon ha Egipto.

kot talagay ginwa mo?” ³⁶ Wani Jesus, “Yay pa-mag-ari ko ay ambo iti ha mondo. Nga-min, no yay pa-mag-ari ko kot iti ha mondo, nilomaban komon a tawtawo ko pigaw kay ko maiintriga konlan kapara kon Israelita. Kot yay pa-mag-ari ko ay ambo anaor iti ha mondo.”

³⁷ Wani Gobirnadador Pilato kona, “A-sa ka no-nin ari?”

Wanan in-obat ni Jesus, “Hikay nay ampamibalita a ari ako. Ya-rin a bara-nan no anongkot nako ko iti ha kalotaan tan impangabing iti, pigaw tistigosan ko yay kaptogan. Hinoman a iti ha kaptogan ay ampanglongo kongko.”

³⁸ Pastang ni Gobirnadador Pilato, “Anya kot yay kaptogan?”

Sinintinsyawan Kamatyan hi Jesus

(Mateo 27:15-31; Marcos 15:6-20; Lucas 23:13-25)

Pa-makahalita nan yadti, nilomikol yay naman hi Gobirnadador Pilato, ta wana konlan pawpoon nin Israelita, “Homin akon angka-kit bara-nan a dapat yan sintinsyawan kamatyan.” ³⁹ Bi-sa wana konlan tawtawo, “Kot main kamo syimprin kaogalian iti a kada Pistan Pa-makalibri moyo ay dapat mamiboloh akon a-say priso para komoyo. Labay moyo wari a yay Ari moyon Israelita a bolohan ko?” ⁴⁰ Kot halban la inomaghaw, “Kai!” wanla, “Ambo hiya! Hi Barabbas a bolohan mo!” Anta yadtin hi Barabbas ay a-sa yan tolisan.

19

¹ Hin ya-rin ay impalatigo ni Gobirnadador Pilato hi Jesus. ² Pa-makayari la yan nilatigo nin hawhondalo ay namayokal hilan hangan marowih ta inkorona la kona, bi-sa pinadolohan la yan kolor obi ta konwari ari ya. ³ Ba-yo, a-sa a-sa hilan dinomani kona ta wanlan pa-noya-toya, “Viva yay Ari lan Israelita!” Bi-sa tina-tampal la ya.

⁴ Hin ya-rin ay nilomikol anaman hi Gobirnadador Pilato, ta wana konlan tawtawo, “Iarap ko ya komoyo, pigaw ma-tandaan moyo a homin akon angka-kit bara-nan a dapat yan sintinsyawan kamatyan.” ⁵ Nilomikol yay naor hi Jesus nin nakakoronan marowih tan nakadoloh nin kolor obi. Bi-sa wani Gobirnadador Pilato konla, “Biliwon moyo yadtin tawo!” ⁶ Hin na-kit la yan pawpoon pari tan gawgwardya, wanlan inaghaw, “Ipasak ya ha kros! Ipasak ya ha kros!”

Kanya wani Gobirnadador Pilato konla, “Kowon moyo ya no-nin ta hikamoy mamipasak kona. Homin akon angka-kit bara-nan a dapat yan sintinsyawan kamatyan.”

⁷ Wanlan Israelita kona, “Main kamin kapanogoan a kinontra na ta ampagkonwari ya a Anak yan Dios, kanya bana konan ya-rin ay dapat yan mati.”

⁸ Hin nalngo naddi ni Gobirnadador Pilato ay lalo yan nali-mo. ⁹ Nilomoob yan oman ha palasyo ta itaw na kina-totol hi Jesus, wana, “Ayti ka kot talaga taga?” Kot kay na yay na inobat ni Jesus. ¹⁰ Kanya wani Gobirnadador Pilato kona, “Kay mo labay maki-totol kongko? Kay mo doman tanda

a iti kongkoy kapangyarian nin bolohan ka o ipapipasak ha kros?”

¹¹ Wanan in-obat ni Jesus, “Homin ka komon kapangyarian nin manintinsya kongko no kay na inimbin Dios orin komo. Kanya yay namiintriga kongko komo ay mas mabyat a kasalanan na dinan komo.”

¹² Bana ta anodtaw, lalon nag-inakit hi Gobir-nador Pilato nin bolohan hi Jesus, balo ta wanlan in-aghaw nin hilay Israelita, “No bolohan mo ya, ambo kay nan amigo nan pinakaari tamo ha Roma, ta hinoman a ampanalita a hiya kot ari ay angkontrawon na yay pinakaari tamo ha Roma.” ¹³ Hin nalngo nadti ni Gobirnadador Pilato, impapilikol nay naman hi Jesus. Bi-sa tinomoklo ya itaw ha ampagbistawan na ha Intablodon Bato a angkotanawon “Gabata” ha halita Hebreo.

¹⁴ Hin ya-rin ay bandan ogtiawlo nin awlon pa-magparihado nin pangaponan para ha Pistan Pa-makalibri. Wani Gobirnadador Pilato konlan Israelita, “Oyay Ari moyo!” ¹⁵ Wanlay naman in-aaghaw nin hilay Israelita, “Patyon ya! Patyon ya! Ipasak ya ha kros!”

Wanay namaot ni Gobirnadador Pilato, “Talagan labay moyo doman ipapipasak ko yay Ari moyo?” Wanlan in-obat nin hilay pawpoon pari, “Kay homin kamin laloman ari no ambo yay pinakaari ha Roma.”

¹⁶ In-intriga na ya ni Gobirnadador Pilato hi Jesus konlan pawpoon pari para ipapipasak la ya ha kros.

Impasak hi Jesus ha Kros
(Mateo 27:32-44; Marcos 15:21-32; Lucas 23:26-43)

Kanya inawit la yay nan omnoy hondalo. ¹⁷ Ambalatayon ni Jesus a kros hin ya-rin an-lomikol hila ha syodad nin mako itaw ha “Logar nin Bongo” a anha-wayan Golgota ha halita Hebreo. ¹⁸ Pa-makalato itaw, impasak la yay na ha kros nin hilay hondalo. Bi-sa main ot lowa katawo a impasak la ha kros ha mi-dobali ni Jesus, kanya hi Jesus ay iti ya ha botlay. ¹⁹ Main yan impapigwa hi Gobirnadador Pilato a paskin ha olowan nin kros ni Jesus a anodti nakasolat: “Hi Jesus a Taga Nazaret, Ari nin Aw-Israelita.” ²⁰ Lako konlan Israelita a nakabasa nin yadtin paskin, bana ta yay logar a pinamipasakan la koni Jesus ay madani ha syodad Jerusalem, tan bana ta nakasolat yadti ha halita Hebreo, Griego tan Latin. ²¹ Wanlan hilay pawpoon pari nin Israelita hin ya-rin koni Gobirnadador Pilato, “Ambo komon anodtaw a insolat mo a Ari nin aw-Israelita, nokay ‘Wanan yadtin tawo, Ari akon aw-Israelita.’ ”

²² Kot wanan in-obat ni Gobirnadador Pilato, “No anyay insolat ko ay yadtaw ana.”

²³ Hin nayari lan impasak hi Jesus nin hilay hondalo, pinarti-parti lay dawdoloh na ha a-pat, pigaw balang a-sa konla ay magkamain a-say parti. Kinwa lay namaot a ayhing nan maanloh a homin tayi ta diritson inabol. ²⁴ Bi-sa wanla ha a-sa tan a-sa, “Ando tamo gi-gi-niton, nokay pi-bonotan tamo tana no hino kontamoy makapag-ikon.” Ha anorin a nangyari, pinomtog yadtin

wana ha Masanton Kasolatan,
“Pinarti-parti lay dawdoloh ko,
Ta bi-sa pini-bonotan la no hinoy makapag-ikon
nin ayhing ko.”

Anorin anaor a ginwa lan hawhondalo.

²⁵ Ha danin kros ni Jesus ay itaw anamaot nakaodong hi nanay na tan yay talakakan babayi ni nanay na, pati hi Maria a kaambali ni Cleopas, tan hi Maria Magdalena. ²⁶ Hin na-kit ni Jesus hi nanay na, tan yay ampaka-labyon nan disipolo a nakaodong ha dani na, wana koni nanay na, “Babayi, ibilang mo yay nan anak mo.”

²⁷ Bi-sa wanay namaot konan disipolo, “Ibilang mo yan nanay mo.” Paibat hin ya-rin, impaki-ka na hi nanay ni Jesus ha balin kamainan na, ta itaw yay na ni-wan.

Nabtahan hi Jesus

(Mateo 27:45-56; Marcos 15:33-41; Lucas 23:44-49)

²⁸ Pa-makayari nin yadti ay tanda ni Jesus a nangyari nay halban bagay. Hawanin, wani Jesus, “Malata ako.” Ha pa-mibalita nan anodti ay antooron na yay nakasolat ha Masanton Kasolatan.

²⁹ Main itaw hin ya-rin a-say pamigwaan a pono maalhóm a alak obas. Kanya main nangwa nin ispongha ta insawsaw ha maalhóm a alak, ba-yo intoraw nadti ha tangkay nin “hisop”, ta bi-sa indalit na ha boboy ni Jesus. ³⁰ Hin nakahophop hi Jesus nin maalhóm a alak, wana, “Nayari ana.” Bi-sa intook nay olo na, ba-yo intriga nay na a ispirito na konan Dios.

Pinika a Liking ni Jesus

³¹ Bana ta awlon Byirnis hin ya-rin a awloy naor nin pa-magparihado para ha Awlon Pa-mainawa, kay la labay nin hilay pawpoon nin Israelita a hiladtaw nakapasak ha kros kot mapalatan Awlon Pa-mainawa nin nakapasak ot. (Nga-min, ya-rin a Sabado ay ambo bastan Awlon Pa-mainawa). Kanya impaki-totol la koni Gobirnadador Pilato a ipabalì nay bawbitih nin hilay nakapasak ha kros pigaw tampol hilay nan mati, tan pigaw maiaypa a bawbangkay la ha kros ba-yo lomato a Awlon Pa-mainawa. ³² Kanya nako hilay naor a hawhondalo, ta bi-sa binali lay bawbitih nin hilay loway kalamo ni Jesus a impasak ha kros. ³³ Kot hin dinomani hilay na koni Jesus, na-sikaso la a nati yay na, kanya kay lay na binali a bitih na. ³⁴ Balo ta main a-say hondalo a namika nin liking ni Jesus. Antimano, namola-nit a daya tan lanom. ³⁵ Yay naka-kit konan yadtin pawpangyayari ay hiya mismo a ampanolat nin yadti. Talagan potog odtin anibalita na, tan sadya nan an-isolat odtin kaptogan pigaw tompol kamoy namaot. ³⁶ Ha anorin a nangyari, pinomtog odtaw wana ha Masanton Kasolatan, “Ni a-say botol na ay kay homin mabalì.” ³⁷ Wana ot ha Masanton Kasolatan a pinomtog anamaot, “Homilap hila konan yay pinika la.”

Intabon hi Jesus

(*Mateo 27:57-61; Marcos 15:42-47; Lucas 23:50-56*)

³⁸ Main a-say lalakin taga babalin Arimatea a hi Jose a a-say namaot disipolo ni Jesus, balo ta sikrito bongat a kaho-honol na kona ta angkali-mo ya konlan pawpoon nin Israelita. Impakitotol na koni Gobirnadador Pilato a payagan na yan kowon a bangkay ni Jesus. Pinomayag anamaot hi Gobirnadador Pilato, kanya kinwa nay naor a bangkay ni Jesus. ³⁹ Naki-ka anamaot kona hi Nicodemo, yay nako koni Jesus hin yadtaw a-say yabi. Main yan awit nin manga limampolo a kilo nin mabanglo a yatok nin kayon mira tan aloe a anggamiton para ipambalsamon nati. ⁴⁰ Hawanin, lo-gan lan angkolkolan a bangkay ni Jesus nin pinon tilan mapoti ay ambiyan lan ya-rin a mabanglo a yatok yay piha-loan nin ya-rin a tilan an-ikolkol la kona ayon ha kaogalian nin pa-mitabon nin aw-Israelita. ⁴¹ Itaw ha danin pinamipasakan koni Jesus ay main a-say hardin. Konan ya-rin hardin ay main ba-yon panabonan a kay ot ginamit. ⁴² Itaw lay na inigwa a bangkay ni Jesus bana ta awlon Byirnis hin ya-rin, a bispiras nin Awlon Pa-mainawa, tan madani nan homlop a awlo a ompisay nan Awlon Pa-mainawa. Nga-min, ya-rin panabonan ay madani bongat itaw.

20

*Homin ana hi Jesus ha Pinanabonan Kona
(Mateo 28:1-8; Marcos 16:1-8; Lucas 24:1-12)*

¹ Palbangon nin awlon Domingo, maroblom ot, nako yay na hi Maria Magdalena itaw ha pinanabonan koni Jesus. Na-kit na a yadtaw bato

a impanara ha poltan pinanabonan ay naalih ana. ² Kanya nolayo yan nako koni Simon Pedro tan konan yay disipolon ampaka-labyon ni Jesus, ta wana konla, “Kinwa lay bangkay nan Katawan itaw ha pinanabonan kona, tan kay mi tanda no ayti la inigwa.”

³ Antimano, hi Pedro tan yay disipolon ampaka-labyon ni Jesus ay nilomikol para mako ha pinanabonan. ⁴ Pariho hilan nolayo, kot mas paspas yay disipolon ampaka-labyon ni Jesus, kanya no-na ya koni Pedro nin niabot ha pinanabonan. ⁵ Hin tinomook ya ta hinilip nay lalo, na-kit nan nakaparna yay pinon tilan mapoti a ingkolkol koni Jesus, kot kay ya yapon nilomoob. ⁶ Bi-sa nakalato anamaot hi Simon Pedro a ka-honol na. Diri-diritso yan nilomoob ha pinanabonan. Na-kit nay namaot yay pinon tilan mapoti a nakaparna. ⁷ Kot yay panyo a impamotot ha olo ni Jesus ay ambo kalamo konan yay pinon tilan mapoti, ta nakapolok yadti nin nakalolon. ⁸ Nilomoob anamaot yay disipolon no-nan nakalato. Na-kit nay naor a anodtaw a palasta, kanya ni-pol ya a norong nabyay hi Jesus.

⁹ Maski man hin ya-rin ay kay la ot tanda a main nakasolat ha Masanton Kasolatan a kailangan morong yan mabyay.

¹⁰ Bi-sa norong hilay na.

*Nagpa-kit hi Jesus koni Maria Magdalena
(Mateo 28:9-10; Marcos 16:9-11)*

11 Kot hi Maria Magdalena ay itaw ya ot nakaodong nin matangih-tangih ha likol pinanabonan koni Jesus. Lo-gan nan antomangih ay tinomook ya ta hinilip nay lalo pinanabonan.

12 Na-kit nay loway anghil a nakaayhing mapoti. Itaw hila antoklo ha ibatan bangkay ni Jesus, yay a-sa ha olowan tan yay a-sa ha bandan ayi.

13 Wanla kona, “Babayi, anongkot antangih ka?”

Wana konla, “Kinwa lay bangkay nan Katawan ko, bi-sa kay ko tanda no ayti la inigwa.”

14 Pa-makahalita nan yadti ay binomling ya. Na-kit na hi Jesus a nakaodong itaw, balo ta kay na ya na-bilbi.

15 Wani Jesus kona, “Babayi, anongkot antangih ka? Hino kot a antingkaapon mo?”

Hay wani Maria no hiya a hardiniro, kanya wana kona, “Sinyor, no wari ta hika a nangwa kona, ibalita mo pa no ayti mo ya inigwa, ta kowon ko ya.”

16 Wani Jesus kona, “Maria!”

Hawanin, inomarap hi Maria koni Jesus, ta wana ha halita Hebreo, “Raboni!” (labay totolon, “Maistro!”)

17 Wana ot ni Jesus kona, “Ando mo ko gagotan, ta kay ko ot nakaorong konan Ama ko. Mako ka konlan impagka-tawtalakaka ko, ta ibalita mo konla a morong ako konan Ama ko a Ama moyoy namaot, konan Dios ko a Dios moyo syimpri.”

18 Nako yay naor hi Maria Magdalena konlan disipolos ni Jesus, ta wana konla, “Na-kit ko yay Katawan!” Ta bi-sa imbalita na ot konla no anyay hinalita nan Katawan kona.

*Nagpa-kit hi Jesus Konlan Dawdisipolos Na
(Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18; Lucas
24:36-49)*

¹⁹ Kinayabihan ya-rin ot a awlon Domingo, nititipon hilay disipolos ni Jesus. Nakatrang kay pawpolta ha balin kamainan la hin ya-rin, ta angkali-mo hila konlan pawpoon nin Israelita. Tongwa, nagpa-kit hi Jesus nin nakaodong ha botlay la, bi-sa wana konla, “Magkamain kamon kaliswayan nakom.” ²⁰ Pa-makahalita na-rin, impa-kit na konla yay gamot tan liking na. Hawanin, maligan-maliga hila ha pa-maka-kit la konan Katawan. ²¹ Wanay naman ni Jesus konla, “Magkamain kamon kaliswayan nakom. No pa-no na ko inhogo nin Ama ay anorin kapara, an-ihogo katamoy namaot.” ²² Pa-makahalita na-rin, pinayhopan na hila, bi-sa wana, “Tanggapon moyoy Masanton Ispirito nan Dios. ²³ Hinoman a ampatawaron moyo ha main nan kawkasalanan ay na-patawad ana-rin. Kot hinoman a kay moyo patawaron ha main nan kawkasalanan ay kay ot pinatawad a main nan kawkasalanan.”

Hi Jesus tan hi Tomas

²⁴ Hi Tomas a anha-wayan Kambal tan a-sa konlan labinloway apostolis ni Jesus ay ambo lan kalamoan hin ya-rin a nagpa-kit hi Jesus konla. ²⁵ Kanya, hin na-kit la hi Tomas, wanla kona, “Na-kit mi yay Katawan.”

Kot wana konla, “Anggan kay ko ma-kit a inibatan pasak ha gamot na, tan maigwa a tamoro ko ison ha inibatan pasak, bi-sa maigwa

ko ot a gamot ko ha liking nan pinika ay kay ko maki-pol a norong yan nabyay.”

²⁶ Pa-makalabah nin a-say linggo, tipon hilay naman a dawdisipolos ni Jesus konan yadtaw bali, kalamo lay na hi Tomas hin ya-rin. Naka-trangka syimpri a pawpoltan bali. Kot tongwa, nagpa-kit yay naman hi Jesus nin nakaodong ha botlay la, bi-sa wana, “Magkamain kamon kaliswayan nakom.” ²⁷ Bi-sa wana koni Tomas, “Bilyon moy gamot ko ta igwa moy tamoro mo iti tan igwa moy gamot mo ha liking ko. Ando kay na magdoda, mi-pol kay na.”

²⁸ Wanan in-obat ni Tomas kona, “Katawan ko tan Dios ko.”

²⁹ Wani Jesus kona, “Tomas, palibhasay nakit mo ko kanya ka ampi-pol. Makalma hilay kay naka-kit kongko balo ta antompol hila ot syimpri.”

No Anongkot Sinolat Yadti ha Libro

³⁰ Yay talagan potog, lako ot a gi-ginwa ni Jesus a mawmilagro a na-kit lan dawdisipolos na a kay naisolat iti konan yadtin libro. ³¹ Kot hiladtin nakasolat iti ay sinolat pigaw mi-pol kamo a hi Jesus yay Cristo a Anak nan Dios, tan ha paralan nin katotpol moyo kona ay magkamain kamon biyay a homin anggawan.

21

Nagpa-kit hi Jesus ha Pitoy Disipolos Na

¹ Kay naboyot, nagpa-kit yay naman hi Jesus konlan disipolos na ha liglig Alindayat Galilea. Anodti a nangyari: ² Hi Simon Pedro, hi Tomas a

anha-wayan Kambal, hi Natanael a taga babalin Cana, probinsyan Galilea, hilay loway anak ni Zebedeo tan lowa ot a kalamoan lan dawdisipolos ni Jesus ay nanga-pilalamo hin ya-rin. ³ Wani Simon Pedro konla, “Mako ko manilay.”

“Ki-ka kami komo,” wanlay namaot kona.

Kanya nako hilay na ha alindayat, bi-sa tampol nilomolan ha a-say baloto. Kot hin ya-rin a yabi ay homin hilan nakwa. ⁴ Hin palbangon ana, itaw ya nakaodong hi Jesus ha liglig alindayat, balo ta kay la ya na-bilbi. ⁵ Wanan impastang konla, “Aw-ali** ko, main kamo doman nakwa?”

Wanlan in-obat kona, “Homin.”

⁶ Wana konla, “Idabo moyoy ikot ha bandan wanan baloto ta main kamon makwa.”

Indabo lay naor a ikot ayon ha imbalita na. Tongwa naor, kay lay na mabira a ikot ha kalakan konâ a nakwa. ⁷ Kanya yay disipolon ampaka-labyon ni Jesus a namibalita koni Pedro hin ya-rin, wana, “Yay Katawan orin!”

Hin nalngo ni Simon Pedro a yay Katawan payti, tampol nan inholot a doloh na (nga-min lapyang ya), bi-sa nagta-boy ya ha lanom ta nako ya koni Jesus. ⁸ Kot hilay laloman dawdisipolos ay hinomonol ana nin nakalolan ha baloto, ta goloy-goloy lay ikot a pono-pono nin konâ. Madani hilay na hin ya-rin ha liglig alindayat, manga siyam a polo a mitro tanay dayo. ⁹ Pamakainapat la, na-kit la a main anan baya tan main anan konâ a anhibawon, bi-sa main ot tinapay. ¹⁰ Wani Jesus konla, “Mangawit kamo

---

* **21:5** 21:5 Ha Griego: aw-awa-nak.

iti nin ya-rin konâ a nakwa moyo.” ¹¹ Nilomolan hi Pedro ha baloto ta bi-sa ginoloy nay ikot ta in-apat ha liglig. Pono odti nin lalako a konâ a yay bilang kot sanyatos tan limampolo tan tolo (153). Kot maskin anorin kalako a nakwa ay kay nagi-nit a ikot. ¹² Hawanin, wani Jesus konla, “Mako kamoy na iti ta mag-almosal tamoy na.” Kay homin konlan disipolos a nagkohaw nakom namastang no hino ya, ta bilbi lay na a hiya yay Katawan. ¹³ Hin ya-rin ay dinomani hi Jesus, bi-sa kinwa nay tinapay ta inimbi na konla, tan anorin kapara ha konâ.

¹⁴ Yadti a pangatlon bisis a nagpa-kit hi Jesus konlan disipolos na paibat hin norong yan nabyay.

Hi Jesus tan hi Pedro

¹⁵ Hin nayari hilan nag-almosal, wani Jesus koni Simon Pedro, “Simon, anak ni Juan, mas inaro mo ko doman dinan konlan hila-rin?”

Wani Pedro kona, “Iya, Katawan. Tanda mo a anlabyon kata.”

Wani Jesus kona, “Pa-hal pastolan mo no-nin hilay [bawba-yon tinompol kongko a pa-hal] mawmalago a karniro ko.” ¹⁶ Pinastang na yay naman, wana, “Simon, anak ni Juan, inaro mo ko doman talaga?”

Wanan in-obat ni Pedro, “Iya, Katawan. Tanda mo a talagan anlabyon kata.” Wanay naman ni Jesus, “Alagaan mo no-nin hilay [antompol kongko a pa-hal] kawkarniro ko.”

¹⁷ Pinastang na yay naman ha pamitlon bisis, “Simon, anak ni Juan, talaga doman a anlabyon mo ko?”

Nilomolo hi Pedro ta nitloy bisis na yay nan pinastang no anlabyon na ya, kanya wana koni Jesus, “Katawan, tanda moy halban bawbagay. Tanda mo a anlabyon kata.”

Wani Jesus kona, “Pa-hal pastolan mo no-nin hilay [antopol kongko a pa-hal] kawkarniro ko. ¹⁸ Yay potog a potog, ibalita ko komo, hin malago ka ot, hikay ampamitakol nin sarili mon tagkoh tan ampako ka ha balang labay mo. Kot no matontawo kay na, ipa-nat mo tanay gamot mo ta main laloman mamitakol komo, ta bi-sa awiton la ka ha logar a kay mo labay.”

¹⁹ (Imbalita nadti ni Jesus para pa-mipatanda nin klasin kamatyan a dalanan ni Pedro a makapamin pamomori ha Dios.) Pa-makayari, wana ot ni Jesus kona, “Homonol ka kongko.”

Hi Jesus tan hi Juan a Ampaka-labyon nan Disipolo

²⁰ Hin ya-rin ay binomling hi Pedro. Na-kit na a antomombok konla yay disipolo a ampaka-labyon ni Jesus, yadtaw nakailig ha dani na hin hoyot a pa-ngapon la, bi-sa namastang kona, “Katawan, hinodtaw magtraidor komo?” ²¹ Hin ya-rin a na-kit na ya ni Pedro, wana koni Jesus, “Katawan, hapa hiyay namaot?” ²² Wani Jesus, “No wari man ta kalabayan ko a mabyay ya anggan ha pa-magbolta ko, anya man orin komo? Basta hika, homonol ka kongko.”

²³ Bana konan ya-rin a hinalita na ay nibantog konlan antompol a kay mati orin disipolo a tinokoy na. Anta kay nay namaot disnodon imbalita ni Jesus a kay ya mati, nokay yay wana, “No wari man ta kalabayan ko a mabyay ya anggan ha pa-magbolta ko, anya man orin komo?”

²⁴ Ya-rin disipolo a ampamaptog konan yadtin bawbagay, tan hiya syimpri nanolat nin yadti. Tanda na tan hilay kawkalamoan na a yadtin halban ampaptogon na kot biig potog.

²⁵ Lako ot a gi-ginwa ni Jesus. No halban kot a-sa a-sawon isolat, ola-no kay komasya ha mondo yay lawlibron maisolat. Amen.

Tina Sambal
Sambal: Tina Sambal (New Testament)

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sambal)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

141ae5aa-a617-5cb6-9329-888eefccf925